

Bestandsnaam: 2023-11-29-20-28-41-Gemeenteraad_sd

Onderwerp: Bestuurlijke toekomst gemeente Renkum

Aantal minuten:	Fragment 1 : 0 minuten, 4 seconden Fragment 2 : 33 minuten, 32 seconden Fragment 3 : 36 minuten, 12 seconden Fragment 4 : 34 minuten, 31 seconden
Taal	Nederlands
Datum	29 november 2023
Agendapunt	6
Onderwerp	Onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst gemeente Renkum
Woordelijk verslag	Verslagbureau More Support - Wamel
<p>Toelichting transcriptie: Spreektaal en schrijftaal is niet hetzelfde. Non-verbaal en/of met intonatie kan een spreker het gesproken woord “verrijken”. In de transcriptie kan dit soms met een accent worden “vertaald”; incidenteel wordt door de transcribent tekst toegevoegd met het oog op leesbaarheid / begrijpelijkheid. Een eventuele toevoeging wordt tussen [vierkante haken] geplaatst.</p> <p>Aangezien de burgemeester als portefeuillehouder het woord voert bij de bespreking van dit onderwerp wordt de raadsvergadering voorgezeten door de heer Bartels.</p>	

Fragment 1:

Geen audio

Fragment 2 :

[00:02]

De voorzitter: “Ik verzoek ieder raadslid zijn plaats weer in te nemen. We zijn weer allen aanwezig.

We zijn toegekomen aan wat – oorspronkelijk dus – agendapunt 6 was en gemakshalve nog even is: het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst gemeente Renkum. U wordt gevraagd akkoord te gaan met een drietal besluiten.

1. Het onderzoeksrapport bestuurlijk toekomst gemeente Renkum vast te stellen.

2. Het advies uit het onderzoeksrapport over het toekomstscenario op te volgen waarmee het beste rekening wordt gegeven aan de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie op de lange termijn: het vormen van een nieuwe gemeente door herindeling.
3. De aanbevelingen uit het onderzoeksrapport op te volgen voor het parallel doorlopen van twee sporen: één spoor gericht op herindeling op de langere termijn en één spoor gericht op het verder versterken van de organisatie op korte termijn en het College te verzoeken om uiterlijk in het voorjaar van 2024 een plan van aanpak aan de raad aan te bieden.

Dat zijn de drie punten waarover u besluit hedenavond. Ik ga er vanuit dat iedere fractie natuurlijk wel wat zal gaan vertellen. En ik geef graag eerst het woord aan de fractie van GroenLinks.”

GroenLinks: “Dank u wel voorzitter. Samen met de VVD, D66 en de Partij van de Arbeid zijn wij mede-indiener van het amendement voor het vervolgtraject bestuurlijke toekomst. We hebben als raad opdracht gegeven een aantal scenario’s uit te werken over de bestuurlijke toekomst van onze gemeente. Na zorgvuldig onderzoek – waarbij wij als raad in alle stappen zijn meegenomen – is de conclusie helder: herindelen is de beste optie voor goed werkgeverschap, voor de organisatie en om een optimale dienstverlening voor onze inwoners te garanderen. Dit amendement is een manier om – zoals voorgesteld – beide sporen parallel te laten verlopen, zodat we enerzijds in onze organisatie investeren en anderzijds zeer zorgvuldig op zoek gaan naar concrete voorwaarden en consequenties van herindeling van onze gemeente en de inwoners meenemen in de uiteindelijke besluiten. Tot zover.”

De voorzitter: “Dank u. Ik moet natuurlijk ook even duidelijk aangeven dat er inderdaad een tweetal amendementen en een motie is afgegeven. En dat betreft natuurlijk het amendement: ‘Bestuurlijke toekomst’ van Gemeentebelangen, het CDA en – ik neem aan – van de fracties van Bartels en Omzien naar elkaar. Maar dat heb ik hier niet zo voor me liggen. Dus, ik citeer even wat hier staat beschreven. “Het amendement inzake het ‘Vervolgtraject bestuurlijke toekomst’ van de VVD, GroenLinks, D66 en de Partij van de Arbeid en de motie ‘Bestuurlijke toekomst gemeente Renkum’ van de fractie John Bartels. Mag ik nu het woord geven aan het CDA.”

Het CDA: “Ik ben ook een keer tijdig aan de beurt. Dat is niet heel onbelangrijk. Ik zie daar de burgemeester lachen, maar soms moet je de hele avond op de handen zitten.

Het CDA heeft de bestuurlijke toekomst – uiteraard – nogmaals doorgenomen naar aanleiding van de eerdere vergaderingen die we [hebben] gevoerd. Het CDA is echter nog steeds van mening dat wij gericht op de zelfstandigheid moeten kijken. Wat is daar voor nodig om zelfstandig te blijven?

Het ravinjaar 2026 wat wordt aangehaald van “Ja, maar dat is niet te overzien wat er gaat gebeuren en daar komt alles mee onder druk te staan.” Gelukkig hebben daar alle gemeenten in Nederland last van. Daar zijn wij niet uniek in. Er zit nog ‘n heel ander soort kabinet aan te komen. Het is niet geformeerd – nog steeds niet – maar er gaat een verschuiving plaatsvinden en wellicht komen daar ook weer handvatten uit en wordt er in één keer in het nieuwe kabinet besloten: ‘We gaan alles nog meer decentraal inrichten, met bijbehorende gelden.’

Ook dat is iets ... Als je nu een besluit neemt, dan weet je nog niet wat je kunt meenemen in de toekomst om een ander scenario mee te berekenen. Zelfstandigheid kost geld. We willen niet inleveren op de dienstverlening, maar we hebben toch ook voorbeelden in redelijke nabijheid: Renswoude, Scherpenzeel, Rozendaal, die op andere manieren invulling hebben gevonden om ondanks hun kleine omvang toch zelfstandig te blijven met behoud van hun dienstverlenend pakket. Het CDA is er ook erg voorstander van om te kijken wat daar de mogelijkheden voor zijn. Die zijn niet onderzocht. Het CDA ziet dit onderzoek ook als een eerste trechtering van ‘We komen uit heel veel scenario’s naar een finetuning: wat is wenselijk en wat is werkbaar binnen onze gemeente?’ Dat er iets gebeuren moet voor de ambtelijke organisatie, dat kan het CDA prima begrijpen. Is herindelen dan de stip op de horizon?

Daar zijn wij zeker niet van overtuigd. En vanuit die overtuiging – dat andere mogelijkheden ook meegewogen moeten gaan worden om inzicht te kunnen geven – en om een juist besluit te kunnen nemen voor de toekomst hebben we samen met Gemeentebelangen, fractie John Bartels en Omzien naar elkaar een amendement opgesteld en ingediend wat straks toegelicht zal worden door Gemeentebelangen. Altijd hetzelfde, dan gaan ze lachen, maar dat maakt niet uit. Ja, maar iedereen is geboren met het gezicht waarmee die rondloopt mevrouw Weeda, ook u. Daar kunnen we niet altijd wat aan veranderen.

Het standpunt van het CDA is niet gewijzigd. We moeten trechteren, **maar in die trechtering willen we wel de juiste kaders meenemen om tot een goed besluit te komen.** In onze beleving – van de indieners van dit amendement – moet breder gekeken worden dan alleen naar die ene stip op de horizon, de stip van het herindelen.

[00:06:55]

De voorzitter: “Dank u wel. Dan wilt u nog ... Oh dat komt dadelijk bij het dictum van Gemeentebelangen. Dan wil ik graag even het woord geven aan D66.”

D66: “Dank u wel voorzitter. D66 Renkum is in het verkiezingsprogramma en ook in eerdere bijdragen over dit onderwerp steeds heel helder geweest over haar standpunt. We blijven de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening voor de inwoners van onze gemeente waarborgen. En we zijn bereid om met **leef keuzes** te maken wanneer blijkt dat herindelen van de gemeente nodig is om dat te blijven doen. Zoals ook aangegeven in de commissievergadering is D66 Renkum blij met de twee voorgestelde sporen. We kiezen voor een goed werkende gemeente voor de inwoners in de toekomst en door te blijven investeren in onze gemeente, behouden we ook zo veel mogelijk regie in dat proces. Inwoners van onze gemeente voelen zich sterk verbonden met hun dorp. **We moeten dan ook investeren in het verstevigen van deze identiteiten** en bedenken hoe we deze in de toekomst in stand blijven houden. We willen samen met de inwoners, de gemeente en de overheidspartners, zoals de provincie, gaan werken aan een nieuwe gemeente die recht doet aan onze identiteit, onze historie en onze ambities. Want, **we zijn trots op onze identiteit, op onze dorpen**, onze ontmoetingsplekken en op onze voorzieningen. We willen die niet kwijt raken, maar juist versterken en behouden. Laten we besluiten met respect voor het verleden, eerlijk zijn over het heden en positief zijn over de toekomst. En in onze optiek draagt – dan ook – het amendement wat is ingediend, mede door D66, daaraan bij en aan een goed vervolgproces.”

De voorzitter: “Dank u wel, wilt u het dictum overlaten aan de VVD of ...?”

D66: “Ik laat graag het dictum over aan de VVD”

De voorzitter: “Dan bewaar ik het even tot de VVD aan het woord is. Mag ik het woord geven aan Renkum Rechthoe Rechtaan.”

Renkum Rechthoe Rechtaan: “Dank u wel voorzitter. **Het voorstel onderzoeksrapport Bestuurlijke toekomst gemeente Renkum lijkt nog niet rijp voor besluitvorming.** Er zijn nu grote verschillen in de raad zelf, als met het College en de gemeentelijke organisatie. Voor zo'n belangrijk onderwerp komen we als raad op grond van het voorliggende rapport nu niet tot een gezamenlijk gedragen besluit wat het belang van onze inwoners dient. Samen optrekken lijkt – op dit moment – nog ver van ons af te staan. Als raad steven we nu af op besluitvorming waarbij nog veel vragen open staan en de tegenstelling met twee amendementen en één motie alleen maar verder uitvergroet worden. De fractie Renkum Rechthoe Rechtaan vindt dit, voor zo'n belangrijk onderwerp, niet wenselijk.

Wat mijn fractie betreft moet de raad nu zelf de regie / het initiatief nemen, door het instellen van een stuurgroep of een bestuurlijke commissie om helder in beeld te krijgen wat nu nog onderzocht moet worden. Welke randvoorwaarden zijn van belang om daar eerst duidelijkheid over te krijgen?

Zoals bijvoorbeeld de gemeentelijke financiën. Wat is er minimaal nodig om onze bestuurskracht te verbeteren?

En waar zijn de belangen van onze inwoners het meest mee gediend?

De gemeente Renkum doet nog veel zelf, zowel beleidsmatig als qua dienstverlening. Kan dit ook minder?

Bijvoorbeeld, wat betreft beleidsontwikkeling, meer gebruik maken van gemeenschappelijke regelingen waaraan deelgenomen wordt en door nóg meer samen te werken met buurgemeenten als het om dienstverlening gaat.

Verder zijn er nog openstaande vragen die door onze inwoners beantwoord dienen te worden. Wat vinden onze inwoners dat zij uniek bij de gemeente Renkum kunnen halen en niet bij Wageningen of Arnhem of een andere buurgemeente?

Wat kunnen onze inwoners beter in Wageningen of Arnhem of een andere buurgemeente halen?

Fractie Renkum Rechttoe Rechtaan vindt, dat wij als raad de tijd dienen te nemen om een zorgvuldige afweging hierin te maken om dit – vervolgens – voor te leggen aan onze inwoners al voor wij daar als raad een definitief besluit in nemen. Tot zover voorzitter.”

[00:10:58]

De voorzitter: “Dank u wel voor uw inbreng. Dan geef ik nu graag het woord aan de Partij van de Arbeid.”

Partij van de Arbeid: “Dank u wel voorzitter. ‘Keuzes maken die bijdragen aan een goede toekomst’, dat is onze opdracht als gemeenteraad. Soms zijn die keuzes klein en gemakkelijk, maar soms zijn ze groot en ingewikkeld. **Het besluit wat vandaag voorligt, is een spannend besluit.** Er ligt niet voor hoe onze toekomst er precies uit komt te zien, maar wel in welke richting we gaan werken aan een goede toekomst. Dat is de essentie van het besluit. En als gemeenteraad zijn we eigenaar van het proces. Ik heb hier wat andere versies gehoord. Want, in het najaar van 2022 heeft de raad – dus wij als raad – het College opdracht gegeven hoe we op basis van een verkenning van feiten, ervaringen en opinies tot een advies aan onze raad kunnen komen over welk toekomstscenario op de lange termijn het beste richting geeft aan onze bestuurskracht. Dus, wat nodig is om onze dienstverlening, onze voorzieningen op peil te houden en als goed werkgever te functioneren. Het resultaat daarvan – van dat proces – ligt nu voor ons: een onderzoeksrapport dat helder en goed is en in de bijlage een goed inzicht geeft in het doorlopen proces. En ik wil toch nog een keertje daarvoor de complimenten geven aan de projectgroep die dat heeft gedaan.

Maar, dat er een helder advies ligt, wil nog niet zeggen dat we dat zonder discussie, zonder meer overnemen. Want, ook binnen de Partij van de Arbeid hebben we daar discussies over gehad. Soms is het erkennen van een ongemakkelijke uitkomst noodzakelijk voor het echt aanpakken van een probleem. Zoals er nu in het rapport staat, er is eigenlijk geen second best. En voorzitter, er speelt een aantal dingen in deze discussie en dat betreft ook de dingen die bij ons in de fractie speelden. De vraag die wij ons hebben gesteld, als het gaat – bijvoorbeeld – over autonomie. Autonomie dat je als raad, als vertegenwoordiger van je inwoners, direct invloed kunt op beleid en uitvoering daarvan. Bij alle vormen van samenwerkingen en regelingen – zoals in een aantal scenario’s ook staat – met andere gemeenten, en zoals net ook voorgesteld is door een aantal partijen. Dan moet je daarover afspraken maken en dan moet je dus je directe invloed delen.

Hoe vaak hebben wij in deze raad niet met elkaar gesproken over ‘Hoe krijgen we grip op die regelingen?’

De democratische legitimatie van het lokaal bestuur wordt wat ons betreft het beste gewaarborgd in het voorkeursscenario.

Een ander discussiepunt bij ons in de fractie is geweest: het behoud van identiteit. Uit het onderzoek onder onze inwoners blijkt dat ze zich eerder verbonden voelen met het dorp waarin ze wonen, dan met de gemeente Renkum als de combinatie van zes dorpen. Daarom is het ook belangrijk dat, als je over herindeling gaat praten en dat verder gaat onderzoeken, je

tegelijkertijd ook moet kijken hoe je kunt **investeren in wat wij noemen: het dorpsgericht werken**. Zoals, de afstand tussen bestuur en ambtelijke apparaten, door schaalvergroting middels **herindeling en het aantal inwoners niet groter of zelfs groot wordt**.

Gezien het doorlopen proces, vinden wij dat de eerste stap die we nu moeten nemen, het vaststellen van dit rapport is. Wij zijn opdrachtgever van het rapport en **door het vast te stellen zeggen we in feite dat de opdracht naar behoren is uitgevoerd**.

Hoe zien we dan het vervolg?

We zien dat in het voorjaar in 2024 een rapportage aan ons wordt voorgelegd – of als er iets meer ruimte voor nodig is, mag dat ook wat later in dat jaar – en dat is dan een basis om een routekaart bij onze tocht over de Rijn – zoals dat zo mooi gezegd werd – tijdens de raadsontmoeting. Dat vraagt wel een stapsgewijze aanpak. In het nagestuurde memo zat voor een goede voorzet: ‘Wij willen ruim baan geven voor het voorspoedige gesprek met onze dorpen hierover. Inwoners moeten zich hierover kunnen uitspreken. Vandaar dat wij meegewerkt hebben aan het amendement wat dit expliciet waarborgt en waarvan wij mede-indiener zijn. Dat betekent ook, dat wij de andere twee amendementen niet zullen steunen. Hoewel wij liever hadden gezien dat wij hier met z’n allen een amendement over hadden kunnen indienen, kijken we er naar uit om als gehele raad de goede keuzes voor de toekomst te blijven maken. Dank u wel.’

[00:15:30]

De voorzitter: “Dank voor uw betoog. Mag ik nu het woord geven aan Gemeentebelangen?”

Gemeentebelangen: “Ja voorzitter, het gaat ergens over vandaag, namelijk over de toekomst van Renkum. **We hebben er in de commissie al uitgebreid over gesproken** en die dingen, die gaan we niet allemaal opnieuw benoemen. Het onderzoeksrapport dat in onze opdracht werd geschreven, is goed uitgevoerd, zoals Mevrouw Weeda ook zegt. Alle scenario’s zijn onderzocht en er is een conclusie aan verbonden. Omdat deze conclusie niet is te verenigen met ons verkiezingsprogramma, het Collegeperspectief en met het idee van veel inwoners, zullen we met grote zorgvuldigheid moeten omgaan met deze conclusie. De grote moeite die Gemeentebelangen heeft met het Collegevoorstel, is dat het nu – min of meer – klakkeloos voortsteert op ‘the best choice’ voor verdere uitwerking. Dat is voor ons te kort door de bocht. Veel uitkomsten uit het onderzoek zijn gebaseerd op steekproeven en enkelvoudige gesprekken. Wat wij als Gemeentebelangen zorgvuldig benoemen, is dat de opgehaalde informatie teruggegeven wordt aan de betrokken partijen. Dat betekent een grootschalig participatietraject waarbij inwoners en ondernemers en andere stakeholders kunnen meepraten en meedenken over de scenario’s die zijn onderzocht zodat er inzicht ontstaat in de materie. Dit is ook belangrijk voor het creëren van draagvlak voor een uiteindelijk te nemen beslissing. Daarbij zullen de uitkomsten moeten worden besproken met de gemeenten Rheden, Arnhem en Wageningen, die in het onderzoek zijn meegenomen.

Wat er altijd gebeurt - bij een onderzoek - is dat er nieuwe vragen opkomen, of dat er dingen gemist worden. **Wij hebben kennelijk besloten dat er geen gesprekken met de gemeenten Ede en Overbetuwe gevoerd moeten worden. Misschien kan ons portefeuillehouder nog uitleggen waarom we dat niet hebben gedaan.**

We vinden het ook belangrijk met al je burens het open gesprek te blijven voeren over samenwerking, in welke vorm dan ook. Verder, is het nodig dat van alle keuzes die je kunt maken voldoende financiële en maatschappelijke informatie is die tegen elkaar afgewogen kan worden. Dus, om appels met appels te kunnen vergelijken. Nu al trechteren is te vroeg en stelt inwoners en andere gesprekspartners voor voldongen feiten.

Wij hebben onze mond vol van inwonersparticipatie, maar we kiezen nu alvast wel – voor hen – welke kant het moet opgaan. Zo gaat Gemeentebelangen niet met haar inwoners om. We gaan nu een nieuwe fase in die vraagt een nieuwe proces met nieuwe kaders, ook op het gebied van participatie, zonder al een richting op te sturen. Het gesprek over de conclusie van het rapport spreekt voor zich en daar hoeft je niet op te sturen.

Nog even over het proces van de afgelopen twee weken. We hebben een poging gedaan om met elkaar een amendement te schrijven, raadsbreed, waarin ieders zorgen een plaats konden krijgen. We danken ook collega Wouter Hoge, die hierin samen met ons het initiatief heeft genomen. Helaas, kon Gemeentebelangen haar belangrijkste zorg – namelijk het te vroeg afslaan en de het gebruiken van de conclusies van het rapport als leidraad voor het verdere traject – niet in het amendement opgenomen krijgen. Dit ging niet samen met de partijen die in het vervolgproces al wel richting kiezen voor herindeling. Wij zullen daarom een eigen amendement indienen samen met het CDA, fractie Bartels en Litjens.

Dan nog dit. Wij hebben op dit moment een groot vertrouwen in onze organisatie en in het College. We zien een positieve sfeer, daadkracht en kwaliteit.

Er is veel aan het veranderen. We zijn aan het investeren in de organisatie en dat werpt vruchten af. Daar moeten we vol mee doorgaan. Het zou zomaar kunnen zijn, dat het rapport Berenschot al niet meer een duister beeld geeft van onze organisatie op dit moment. **Is een herijking mogelijk in het vervolgproces?**

We leven – sowieso – in een veranderende wereld. Houd daar ook rekening mee.

Een collega van het CDA gaf het al aan: “Een nieuw kabinet en wellicht nieuwe kansen.” We zouden graag zien dat dit College ook dat zelfvertrouwen uitstraalt. Er gebeuren hele mooie dingen en we zijn goed in samenwerken. Ga staan voor onze mooie gemeente en inwoners. Problemen zijn er van alle tijden. Die kunnen we samen overwinnen door vooral op zoek te gaan naar eigen krachten en samenwerkingen in de regio. Er zit zo veel potentie in onze gemeente, daar kunnen we mee vooruit. Dank u wel.”

[00:19:47]

De voorzitter: “Dank u voor uw inbreng. Wilt u ook nog even het dictum verwoorden van het amendement, van de fracties die dat steunen?”

Gemeentebelangen: “Wilt u helemaal dat helemaal voorgelezen hebben? Dan heb ik bijna een brilletje nodig.”

De voorzitter: “De beslispunten, natuurlijk hè.”

Gemeentebelangen: “Ja.”

De voorzitter: “Dat is het dictum, hè.”

Gemeentebelangen: “Ja, dat begrijp ik wel, voorzitter.”

De voorzitter: “Volgens mij, begint dat in het amendement onderaan de eerste pagina. Bij punt één.”

Gemeentebelangen: “Besluit met het beslispunt te wijzigen door het onderzoek ‘Bestuurlijke toekomst gemeente Renkum’ voor kennisgeving aan te nemen, door te blijven gaan met het investeren in de organisatie en door te gaan met het versterken met onze positie in de regionale samenwerkingsverbanden. Eerst te bepalen welke dienstverlening we zelf minimaal willen en kunnen aanbieden en hier de inwoners – middels participatie per dorp – in laten meedenken. Naar aanleiding van de uitkomsten van het rapport vervolggesprekken plannen met de gemeenten Rheden, Arnhem, Wageningen, Rozendaal, Ede en Overbetuwe om te kijken waar samenwerking kan worden gezocht om elkaar te versterken en hiervoor verdiepende vragen op te stellen om appels met appels te kunnen vergelijken. Verder een financiële onderbouwing op te stellen wat welk scenario voor de inwoners betekent qua dienstverlening en welke financiële consequenties aan elk scenario hangt en door te laten rekenen wat de financiële gevolgen zijn vanuit het nieuwe kabinet met betrekking tot de uitkering via het Gemeentefonds. Het al dan niet financieel volledig compenseren van de rijkstaken die de gemeente moet uitvoeren. Het vervallen van de opschalingskorting en het al of niet overhevelen van de

uitvoering van de jeugdwet, bijvoorbeeld naar de provincie Gelderland. En die informatie terug te koppelen naar de inwoners en het gesprek hierover aan te gaan via een uitgebreid participatieproces. En uiterlijk eind 2024 met de vervolgrapporten komen waarna de gemeenteraad weer aan zet is om verdere stappen te bespreken. Dank u wel.”

De voorzitter: “Dank u voor de verwoording en even nog duidelijk recapitulerend - want dat kunnen we op het scherm niet zien - dat dit dus een amendement is van Gemeentebelangen, van het CDA, van de fractie John Bartels en de fractie Omzien naar Elkaar. De heer Velthuisen.”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuisen): “Het wordt net voorgelezen en ik heb er even een vraag over, over punt drie, en het dictum en over het punt zeven, volgens mij. Punt drie: eerst bepalen welke dienstverlening we minimaal zelf kunnen aanbieden. En – volgens mij – als je door scrolt – als ik zo vrij mag zijn – punt zeven van dit dictum: en in gesprek proberen een uitgebreid participatieproces naar de inwoners. Maar, ik heb hier in de commissie een vraag over gesteld en toen zei van: “Is het onderzoek wel goed gedaan ofzo en toen waren we eigenlijk, en ook Gemeentebelangen, het er mee eens dat het onderzoek zorgvuldig en goed gedaan was”. Nu staat er eigenlijk in – met twee bullets in het amendement – dat het eigenlijk niet goed gedaan is. Dus, u bent [het] niet eens met het onderzoek wat gedaan is? Dat is mijn vraag.”

De voorzitter: “Mag ik even het woord geven aan Gemeentebelangen?”

Gemeentebelangen: “Wij vinden dat het onderzoek goed is gedaan en hetgeen voorligt, is een goed startdocument voor verder onderzoek. Er is heel veel informatie opgehaald en wat wij zeggen, is dat je met deze informatie terug moet gaan naar de inwoners. Dus, ik neem aan dat u doelt op het participatieproces wat in het kader van het onderzoek is gedaan. Dat is gedaan als steekproef, hè. Duizend inwoners zijn gehoord, waaronder ook het stille midden, de inwoners via ‘Renkum spreekt’ en ook ondernemers zijn bevroegd. Alleen wat wij nu belangrijk vinden, is dat deze informatie teruggaat naar de inwoners, dat iedereen zich daarover kan uitspreken en dat we dan met elkaar het gesprek hierover kunnen voeren. Al is het alleen al dat iedereen gehoord zou kunnen worden.”

De voorzitter: “Dank u voor de reactie. Meneer Velthuisen is het een overweging voor u om in de tweede termijn – eventueel – hierop terug te komen?”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuisen): “Ik zou graag willen reageren op hetgeen Gemeentebelangen nu betoogt, omdat ... Als dat mag?”

De voorzitter: “Oké dan mag je dat nu doen.”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuisen): “Er wordt nu gezegd: “We gaan weer terug naar de inwoner”, maar gaan we dan met dezelfde vragen – die we al hebben gesteld – zeggen dat we ... Dan komen we toch ook een beetje stupide over. Van: “Nou, wat vind je? Vind je het lekkere taart?” En dat eten ze de taart op en dan heeft iedereen gezegd wat ze vinden van de taart. Zeggen ze: “Nou, maar we hebben er toch eens even over nagedacht, maar ik vind dit een lekkere taart.” Dat is wat hier nu hoor.”

De voorzitter: “Dank u voor uw opmerking ...”

Gemeentebelangen: “Voorzitter ... “

De voorzitter: “U wilde interrumpen?
Dan mag het CDA nu eventjes het woord voeren”

[00:24:39]

CDA: "Dank u wel voorzitter. Even richting de heer Velthuizen. Het gaat er niet om dat dezelfde taart twee keer gegeten moet worden, al dan niet met slagroom. Er is een aantal vragen gesteld. Als je naar de aantallen kijkt die zijn bevestigd en de reacties daarop die daarop zijn gekomen, dan is het een steekproef die passend is voor de omvang van onze gemeente. Tot zover, ja, dat onderzoek is goed uitgevoerd. Alleen op basis van het onderzoek zeggen we nu, je wilt nu per dorp – want we vinden die identiteit raadsbreed, volgens mij, die moet behouden blijven, ongeacht de keus die we maken – gaan ophalen: wat vindt u dan als dorp belangrijk? Welke dienstverlening wilt u kunnen vinden in uw eigen gemeentehuis?"

Niet meer en niet minder. Dus, het onderzoek op aantallen en de vragen die zijn gesteld, vormen fase één. Prima. Fase twee: we gaan nu concreet vragen: wát vindt u dan belangrijk.

De voorzitter: "Dank u voor uw reactie. Graag heel kort. Er zijn nog drie fracties die in de eerste termijn ook nog hun verhaal kwijt willen.

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuizen): "Ik ga het net zo kort proberen als u. Ik snap wat u zegt. Alleen, u zegt: "We gaan het nu per dorp ophalen" en u noemt de statistieken erbij van de onderzoeken die zijn gedaan. Deze statistieken ...

De voorzitter: "Ik begrijp dat u even een time-out wil hebben en de tweede termijn misschien hierop terugkomt. Dan geef ik nu graag het woord aan de fractie John Bartels."

Fractie John Bartels (Mevrouw Litjens): "Dank u wel voorzitter. Voorzitter, namens fractie John Bartels spreek ik de volgende tekst uit, die geheel de zijne is. Omdat, ik geen deel uitmaak van zijn fractie kan ik zijn tekst niet verdedigen, alleen uitspreken.

Ik citeer: "Het huidige Collegeperspectief, een Collegeakkoord, Renkum in bloei opent op pagina 2 met een vergezicht. Waar staat Renkum in 2030?"

Daar staat – onder meer – dat de gemeente in 2030 zelfstandig en een betrouwbare dienstverlener voor de inwoners is. Het is – op z'n minst en op z'n zachtst gezegd - hoogst merkwaardig, dat je het ene jaar de raad voorhoudt dat de gemeente Renkum zelfstandig moet blijven en een jaar later met het grootste gemak durft te stellen dat de gemeente Renkum moet ophouden te bestaan. Die visie is niet zo maar inwisselbaar. Hoe ongeloofwaardig maakt dit College zich?"

Het Berenschotrapport 'Bestuurskracht van de gemeente Renkum', gedateerd 13 januari 2022, zegt op pagina zeventig het volgende: de optie herindeling kent altijd felle voor- en tegenstanders en vraagt om een meer diepgravend politiek bestuurlijk gesprek. Ook is de betrokkenheid van de gemeenschap hier op z'n plaats."

Het is werkelijk te gek voor woorden dat de fracties van GroenLinks en de PvdA, die het Collegeakkoord mede ondertekenden, klakkeloos en kritiekloos het uitgesproken vergezicht accepteren: de visie notabene op basis van een intern ambtelijk geschreven rapport – dat nu voor ons ligt in mijn beleving. Ja, kritiekloos. Diverse onderzoeken van buiten de organisatie waarschuwen voor negatieve gevolgen van het fuseren van gemeenten. Ik wijs naar een viertal gezaghebbende rapporten van de VNG-realisatie, van hoogleraar Denters, een megastudie van het Sociaal Cultureel Planbureau en van Maarten Maarten Allers, directeur Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) van de Rijksuniversiteit Groningen. Mag ik concluderen dat geen van de andere fracties kennis heeft genomen van dit soort rapporten?"

Is in deze gemeenteraad nu sprake van een diepgravend politiek-bestuurlijk onderzoek waar Berenschot het over had?"

Door nieuw rijksbeleid kan de financiële positie van de gemeente Renkum sterk verbeteren. Dan is de prikkel om te gaan fuseren mogelijk van de baan.

Enkele jaren geleden, wilde het kabinet de gemeente verplichten om op te schalen naar grotere inwoneraantallen. Daar kwam men al snel van terug en waarom was dat?"

Onderzoekingen hebben het vooringenomen rijksbeleid totaal onderuit gehaald. Zie die publicaties. Het zal niet de laatste keer zijn geweest dat sommigen met gejuich achter een verschenen rapport stonden en achteraf moesten concluderen dat het niet goed of onvolledig was. Zoals eerder door mij gezegd, en om gevraagd, ontbreekt onderzoek naar gemeenten van hetzelfde inwoneraantal of kleiner. Zoals Scherpenzeel. Waarom lukt het dit soort gemeenten wel om zelfstandig te blijven?

Loont het niet de moeite om dit te onderzoeken, om te zien wat we van hen kunnen leren?

Waarom zou je niet kijken naar een ander ambitieniveau en een andere prioritering zodat uitvoerbaarheid van beleid te overzien valt?

Volgens de verkiezingsprogramma's van de meest kansrijke landelijke partijen – die in het komende kabinet zitting nemen – verdwijnt niet alleen de opschalingskorting, maar worden overgehevelde taken vanuit het rijk naar de gemeenten financieel volledig gecompenseerd, hetgeen nu niet het geval is. Zie – bijvoorbeeld – de special 'sociaal' in Binnenlands Bestuur en het VNG Magazine.

Wat kan dit alles voor onze financiële positie betekenen?

Dat willen we toch weten voordat we zo'n belangrijk besluit nemen?

Het is tevens volstrekt onduidelijk hoe de inwoners betrokken gaan worden bij de ontwikkeling, die - volgens het voorstel - tot opheffing van de gemeente Renkum moet leiden. Deze hele gang van zaken, die inwoners nu al ervaren als een overval, veroorzaakt een denkbare polarisatie in de samenleving, zorgt voor een mineurstemming bij organisaties, eindigt mogelijk in een splitsing van de gemeente die alleen maar verliezers oplevert. Vermoedelijk kunnen we uitgaande van een gezegde uit de 18^e eeuw straks net als de Renkumse gemeenteraad van destijds zeggen: "We drinken een glas, ze doen een plas en het blijft zoals het was."

Weg met de Renkum Airborne gemeente, weg met de kunstenaarsgemeente, weg met de Renkumse canon. Is dat we willen?

Kortom, het raadsvoorstel heeft niet mijn instemming. Ik wil het rapport alleen voor kennisgeving aannemen en dus niet vaststellen. Ik wil wel meewerken aan het verbeteren van de organisatie, maar niet in samenhang met het eindperspectief, dat opheffing van de gemeente Renkum inhoudt. Het uitgangspunt hoort te zijn dat het geven van een antwoord op de vraag wat daarvoor nodig is om in 2030 nog steeds een zelfstandige gemeente te zijn. Dan is comfort de volgorde van de eerste vraag. Ik zie Renkum als een parel aan de Zuid-Veluwezoom. Een mooie gemeente om er te wonen. Met de zachte doek die een klein beetje vochtig is, wrijf je een parel schoon. Dit is voldoende om een parel steeds weer een frisse glans te geven. Laten we samen er voor zorgen dat onze gemeente blijvend glanst." Tot zover."

De voorzitter: "Dank u fractie John Bartels. We moeten even kort schorsen. Nee, nee dat heeft niks met mij te maken, maar er is iets met de communicatie wat niet loopt. Er is een kleine technische storing en die moet even worden verholpen. Even twee minuten schorsing."

[00:33:32]

Fragment 3

[00:00:00]

De voorzitter: "John Bartels die nog even de strekking of het dictum van de motie nog even moet verwoorden, althans dat neem ik aan."

Fractie John Bartels (Mevrouw Litjens): "Juist, voorzitter. Dat wilde ik nog zeggen. Ik wil graag het dictum nog even voorlezen. De motie 'Bestuurlijke toekomst gemeente Renkum' door fractie John Bartels draagt het College op door te laten rekenen wat de financiële gevolgen zijn van het nieuwe kabinet met betrekking tot de uitkering via het Gemeentefonds, het al dan niet financieel volledig compenseren van rijkstaken die de gemeente moet uitvoeren, het vervallen

van de opschalingskorting en het al of niet overhevelen aan de uitvoering van de Jeugdwet, bijvoorbeeld naar de provincie Gelderland.

Twee, de gevolgen van zowel het zelfstandig blijven als een denkbare of haalbare optie van herindelingsmogelijkheden te onderzoeken, zodat uiteindelijk:

A. inzicht gegeven kan worden in zowel de financiële positie van Renkum, als de financiële levensvatbaarheid van een nieuw te vormen gemeente en wat dit alles kan betekenen, qua lastenbesparing of lastenverlichting voor de inwoner van de gemeente Renkum.

B. inzichten gegeven kunnen worden in niet-financiële consequenties en deze af te zetten tegen Renkum als zelfstandige gemeente en Renkum als op te heffen gemeente.

C. En drie, de raad voor 2025 nader te informeren.”

De voorzitter: “Dank u wel voor de verwoording.
GroenLinks, mevrouw Jansen, wil nog iets zeggen.”

GroenLinks (Jansen): “Ik wil even reageren op iets in uw betoog, meneer Bartels. U zegt zeer terecht dat in het Collegeperspectief staat dat wij Renkum in 2030 als een zelfstandige gemeente zien, maar als na gedegen onderzoek – waarin wij allemaal zijn meegenomen – de conclusie is dat herindelen de beste optie is, dan nemen wij dat juist serieus omdat wij het beste willen én voor onze inwoners én voor onze organisatie.”

De voorzitter: “Dank u.”

Fractie John Bartels (Mevrouw Litjens): “Namens de heer Bartels kan ik alleen maar zeggen dat ik dit heb geciteerd. Dus, ik kan hier niet op reageren, maar ik wil hier dadelijk – vanuit een andere positie – graag even op terugkomen.”

De voorzitter: “Mevrouw Jansen, dank voor uw inbreng en mevrouw Litjens: u sprak voor uw beurt, maar dat geeft niet. Dat even terzijde. Wij zijn toegekomen aan het betoog van de VVD. Die nu het woord krijgt om ons te vertellen hoe zij tegen de gang van zaken aankijken.”

De VVD (De heer Hoge): “Dank voorzitter. Dat wilde ik eigenlijk niet doen in de zin van een betoog, omdat wij natuurlijk in de commissie hier ook uitgebreid over hebben gesproken.

Ik wil wel wat zeggen over het proces wat we hebben gevoerd. Inderdaad, we hoorden het net al even. We hebben een poging gedaan om de verdeeldheid in deze raad - die echt heel sterk is, denk ik – te overbruggen. Ik wilde – in ieder geval – aangeven dat ik dankbaar ben - ook voor GroenLinks, de Partij van de Arbeid en D66, hè - die toch ook op basis van de eerdere lijn de ruimte hebben gegeven, de hand hebben uitgestoken en zo – in ieder geval – samen tot het amendement zijn gekomen. Maar, ik wilde ook de andere partijen bedanken, omdat die ook input hebben geleverd. Ik betreurt dat het uiteindelijk niet is gelukt om alles bij elkaar te krijgen, maar ik heb daar aan alle kanten inspanningen in gezien en goede ideeën gehoord. Ik vind dat het een heel mooi voorbeeld van hoe we proberen – ook al verschillen we van mening – om toch te kijken naar ‘waar komen we gezamenlijk op uit?’ Ik wilde dat in ieder geval op die manier even benoemen. Die verdeeldheid die is – denk ik – heel duidelijk in de raad. Daar gaat ook zo meteen de vijfde bullet deels over, want er zit ook iemand van de Provincie bij ons op de tribune mee te kijken, maar we hebben echt – denk ik – die ondersteuning ook nodig. Want, dit is een heel gevoelig onderwerp waar heel veel bij komt kijken en ik hoop dan ook van harte dat de provincie Gelderland ook in een vervolgtraject met ons hierin kan meedenken en kan helpen. Want, dat gaat wel echt nodig zijn om dit proces verder te brengen.

Voordat ik dit zo meteen ga voorlezen, wilde ik – in ieder geval – nog iets aangeven. Ik had nog één idee gehoord in de eerste termijn. Dat is dan het voordeel als je wat meer op het eind zit. En dat ging nog even ... Dat was volgens mij RRR, die het ook had over een soort stuurgroep van raadsleden. Daar zou ik straks misschien nog wat meer over willen weten, omdat ik me kan voorstellen dat als we het vervolg in gaan ...

We geven nu natuurlijk een soort opdracht aan het College om het een of ander uit te zoeken. Maar, misschien dat het om de verbinding te maken best een idee zou kunnen zijn. Maar,

misschien zouden we dat dan straks nog in de schorsing met elkaar kunnen bespreken, wat daar eventueel in mogelijk is. Dat geldt sowieso straks voor ideeën die misschien nog in de tweede termijn naar voren komen. Wie weet, komen we toch nog ergens op uit.”

[00:05:25]

“Met deze woorden wilde ik eigenlijk naar het dictum van dit voorstel gaan .... Of trouwens, laat ik nog even zeggen: in het voorstel van het CDA, en Gemeentebelangen zit natuurlijk ook een hoop positieve punten in, maar dat gaat ons inderdaad wat ver waardoor wij ook bij dit amendement blijven. Dus, wij zullen straks uiteindelijk niet voor dat voorstel gaan stemmen. Dan ga ik nu even door naar het dictum, als dat van u mag, voorzitter.

Besluit:

1. het geadviseerd besluit te wijzigen naar het onderzoeksrapport bestuurlijke toekomst gemeente Renkum **vast te stellen**;
2. het advies uit het onderzoeksrapport over het toekomstscenario waarmee het beste richting wordt gegeven aan de ontwikkeling van het bestuur en de organisatie op de langere termijn en het vormen van een nieuwe gemeente door **herindelen te erkennen**;
3. met de gemeenten Arnhem, Wageningen en Rheden verdiepende gesprekken te voeren om de benodigde informatie op te halen die later in de besluitvorming samen met de inwonersparticipatie kan worden betrokken. Daarbij blijven we ook open staan voor initiatieven of informatie van andere omliggende gemeenten die hiervoor relevant kan zijn;
4. de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport op te volgen voor het parallel doorlopen van twee sporen. Eén gericht op de herindeling, de langere termijn. Eén gericht op het verdere versterken van de organisatie op kortere termijn;
5. het College te verzoeken om uiterlijk in het najaar van 2024 hiervoor een rapportage met alle benodigde informatie en de consequenties op te stellen. Met daarbij een duidelijk voorstel voor het betrekken van de inwoners uit alle dorpen met verdere besluitvorming.
6. **en bullet vijf**. De provincie Gelderland als bovenliggende overheid vragen om te helpen met financiering en ondersteuning bij het doorlopen van beide sporen.

Tot zover voorzitter.”

De voorzitter: “Dank u wel voor uw inbreng. En dan tenslotte wil ik het woord geven aan de fractie Omzien naar Elkaar.”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Dank u wel voorzitter. Ja, mijn betoog ... Wij staan vanavond aan de belangrijkste besluitvorming in deze raadsperiode. Namelijk, gaan we besluiten de gemeente op te heffen zonder de inwoners vooraf te raadplegen?

De afspraak was dat de gemeente de komende jaren zelfstandig zou blijven richting 2030. Dat betekent dat **in deze raadsperiode geen besluitvorming zou plaatsvinden over het opheffen van de gemeente**. Dat is ook in de partijprogramma's van de meeste fracties opgenomen. Ik kan maar één ding concluderen: **de huidige gemeenteraad heeft geen mandaat gekregen van de inwoners om de gemeente op te heffen**.

Dit voorstel laat zien dat vastgelegde zaken in het Collegeperspectief vermolmd hout is. In de voorbije periode heb ik met veel inwoners uit alle dorpen gesproken en een ontmoeting gehad met een aantal inwoners om hierover te discussiëren. Met gebruikmaking van de scenario's die door de gemeente zijn verstrekt inzake onze keuzemogelijkheden, koos men unaniem steeds voor zelfstandigheid voor de gemeente. De mensen wilden niet het vertrouwde beeld opgeven.

Het enige wat bespreekbaar was, was de zogenaamde Rozendaalconstructie: zelfstandig blijven en samenwerking uitbesteden van bepaalde wettelijke taken, maar de regie in eigen hand houden.

Mijn conclusie is dat **het opheffen van de gemeente – ofwel het effenen van het pad daarvoor – dat het besluit voorhoudt, volledig voorbijgaat aan de wil van de inwoners - en juist in deze tijd hebben mensen behoefte aan een betrouwbare overheid - en een ondeugdelijke argumentatie wordt gehanteerd om te gemeente Renkum op te heffen**.

De weg naar opheffing wordt voornamelijk gemotiveerd door het verwachte financiële tekort. U kunt niet op verwachte tekorten zo'n belangrijke beslissing nemen. Er zijn veel meer

gemeenten met tekorten - ook grote gemeenten - maar die worden ook niet opgeheven. En er is ook geen enkele garantie dat de inwoners na opheffing goedkoper uit zijn of een beter voorzieningenniveau krijgen. Wie geeft die garantie?

En waar hebben mensen behoefte aan?

De belangrijkste taakstelling van deze gemeente is de garantie tot het behoud van de groene natuur. In een gemeente als Renkum is de groene natuur beter geborgd omdat het afwegingskader beperkt is. Dat is een hele belangrijke. Alle argumenten die nu worden gehanteerd en die gericht zijn op opheffing, waren al bekend bij de gemeente voor de gemeenteraadsverkiezingen en er zijn geen essentiële nieuwe argumenten bijgekomen.

Mijn ervaring met Bureau Berenschot is dat ze altijd uitgaan van de doelredenering die leidt tot opheffing van de gemeente. Berenschot wordt altijd betaald door belangengroepen of bestuurdersbelangen die voorstander van opheffing zijn. Ik had verwacht dat Berenschot het punt van de harmonisatie van verschillende ...”

[00:11:13]

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Voorzitter, ik wil even interrumperen, want ik maak toch wel bezwaar tegen de insinuatie die mevrouw Litjens nu doet ten aanzien van Bureau Berenschot en betaald worden door belangengroepen. Ik hoop dat u dat wat wilt nuanceren. Het liefst zie ik dat u die uitspraak gewoon terugneemt.”

De voorzitter: “Dank u voor de opmerking. Mevrouw Litjens, wit u daarop reageren?”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Wat ik hier heb gezegd, daar heb ik weloverwogen rustig over nagedacht. Ik heb een aantal ervaringen met Berenschot opgedaan en die zijn altijd, allemaal gericht op opheffen. Dus, ik vind dat ik mijn mening hierin kenbaar kan maken.”

De voorzitter: “Dank u wel. Gaat u verder met uw betoog.”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Ik had verwacht dat Berenschot het punt van de harmonisatie van verschillende beleidsdoelstellingen zichtbaar had gemaakt. Dat mis ik. Dat vind ik oprecht jammer. Mijn conclusie is dan, dat de argumentatie tot opheffen ondeugdelijk is. Dat de ene poot tot opheffen van de verwachte financiële tekorten zijn door het rijksbeleid en de andere poot dat Berenschot de essentie van de voorzieningen onvoldoende zichtbaar heeft gemaakt. Er is geen garantie, voor wat dan ook.

Liefde voor de gemeente, omzien naar elkaar. Ik mis in het hele stuk de liefde voor de gemeente. Ik vind het allemaal – het is allemaal – technocratische prietpraat. De beleving van de inwoners is voor mij essentieel bij het maken van een keuze. En de gemeente is méér dan een technocratische organisatie. De gemeente met een beperkte schaal kent nog samenhang tussen de bevolkingsgroepen, terwijl die samenhang steeds meer verdwijnt in een grote gemeente. De mensen voelen zich steeds eenzamer en ze voelen zich verlaten door de overheid. En dat gegeven wordt steeds zichtbaarder in Nederland. Ik noem dat de ontredde en ik proef in het hele voorstel geen liefde voor de Renkumse gemeenschap, terwijl wij dat juist weer onze ambtseed, onze belofte, uitgesproken hebben. Mijn conclusie is, dat de gevoelens van de inwoners er onvoldoende toe doen.

Ik rond af met de vier belangrijkste zaken.

Ik ga dit voorstel niet steunen om de volgende redenen:

- a. De huidige gemeenteraad heeft geen mandaat van de inwoners gekregen om de gemeente op te heffen.
- b. Dit voorstel tot het effenen van het pad – naar het opheffen van de gemeente – volledig voorbijgaat aan de afspraken met de inwoners. Juist in deze tijd hebben mensen behoefte aan een betrouwbare overheid
- c. De derde reden is, dat de argumenten tot opheffen ondeugdelijk zijn. Het ene argument – ik herhaal inzake de financiële tekorten vanuit de rijksbeleid - kunnen geen basis zijn. De

andere poot is dat Berenschot een doelredenering maakt. Er is geen garantie voor wat dan ook.

- d. Mijn slotconclusie is, is dat de gevoelens van de inwoners er te weinig toe doen en uit dit voorstel geen liefde blijkt voor behoud van de sociale verbanden in deze gemeente. Opheffen is onomkeerbaar. Dank u.”

De voorzitter: “Dank u wel mevrouw Litjens voor uw inbreng. Iedere fractie heeft nu kunnen zeggen wat de betreffende fractie wilde zeggen. Ik denk dat het nu de gelegenheid is voor de portefeuillehouder om te reageren op zaken die zijn gezegd, maar ik moet ook aan u even het volgende vragen. Het is tien over elf en het is aan u om aan te geven van: “Nee, afspraak is afspraak, elf uur is elf uur.” Maar u kunt natuurlijk ook gezamenlijk afspreken of uitspreken dat u toch nog met dit onderwerp nog even verder wil.”

[00:15:35]

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Eén korte vraag aan mevrouw Litjens, want als ik die niet stel, dan ontstaat er een misverstand. Het onderzoeksrapport waar we hier over praten ... U denkt dat het een onderzoeksrapport is dat door Bureau Berenschot is opgesteld. Dit onderzoek is opgesteld door een projectgroep vanuit onze eigen organisatie en daarin zijn wij uitgebreid meegenomen. Ik hoop dat u dat misstand wil wegnemen.”

De voorzitter: “Dank u voor uw opmerking. Ik weet niet of mevrouw Litjens hier nu nog op wil reageren of in de tweede termijn nadat we ook eerst even de portefeuillehouder hebben gehoord, over de gang van zaken.”

Fractie Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Zover ik weet, is dit in samenhang met Berenschot gebeurd en mijn visie van Berenschot blijft ongewijzigd. Dus, als dit alleen door de projectgroep is gedaan, dan vind ik dat ... Daarvoor mijn excuses. Maar, zo heb ik het niet geïnterpreteerd en ik heb het ook niet zo gelezen.”

De voorzitter: “Dank u voor uw opmerking. Ik wil graag – als u het goed vindt – het woord nu geven aan de portefeuillehouder, mevrouw Schaap. En dan wil ik meteen ook eventjes weten – ik kijk even rond – ... of u kan instemmen om nog even wat tijd hiervoor te nemen om misschien dit onderwerp te kunnen afronden. Dat betekent gewoon dat het – vermoedelijk – tot twaalf uur kan gaan duren, maar als dat uw instemming heeft, is dat wat mij betreft geen probleem. Maar, dan is het even helder. Dan ligt die tijdsdruk er niet zo op.”

De VVD: “Mee eens voorzitter.”

De voorzitter: “Akkoord. Ik zie ook ... Ik kijk even rond en ik trek de conclusie dat het prima is om nog even tijd te nemen voor dit voorstel. Dan geef ik nu graag het woord aan de portefeuillehouder, mevrouw Schaap.

Burgemeester Schaap: “Dank u wel voorzitter. Er zijn bijna geen vragen aan mij gesteld. Slechts twee vragen, maar ik wil eerst even ingaan op het betoog net van mevrouw Litjens. Ik kan het niet accepteren – hier als portefeuillehouder – dat er zo naar een organisatie en over een organisatie gesproken wordt en over de rapporten. Volgens mij, is de opdracht uitgevoerd die u als raad heeft gegeven. Er lag een eerder rapport van Berenschot. Daar heeft u inderdaad ook uw goedkeuring aan gegeven. Voor de verkiezingen was dat al een **benoch??** (00:18:01) Toen hebben we met elkaar afgesproken om de zaken na de verkiezingen te doen. Daar heeft u zelf bijgezet, qua opdracht. Die opdracht is uitgevoerd met steeds tussenstappen met u als raad en ook de opdracht ... En sorry, ik vind het dan echt niet kunnen dat hier gezegd wordt dat Berenschot het zomaar allemaal doet in opdracht om op deze manier de herindeling van iedere gemeente te forceren. Ik neem daar – in ieder geval – afstand van. Ik

kan dat ook niet verklaren om hier te staan terwijl er een duidelijk rapport van u en voor u ligt. Er zijn verder nog twee vragen – volgens mij – gesteld.

Eén vraag was vanuit de Gemeentebelangen. Dat ging vooral over ‘Waarom hebben we gekozen om niet **Overbetuwe** en Ede mee te nemen?’ Dat hebben we hier besloten omdat er **geen feeling met onze inwoners is richting deze twee gemeentes**. Ook geografisch hebben we daar weinig mee te doen. We hebben weinig bestuurlijke bestanden.

Er zijn natuurlijk wel bestuurlijke banden. Daarom is er voor gekozen om de gesprekken te voeren, inderdaad, met Rheden, Arnhem en Wageningen. We hebben die opdrachten uitgevoerd en op deze manier ook aan u voorgelegd, volgens mij.

Dan zegt u inderdaad in het teken van ... En ik kijk toch even ook naar: kunnen we dan niet zelfstandigheid ... **Waarom is er geen onderzoek uitgevoerd naar hoe Renkum zelfstandig kan blijven?**

Dat was niet uw opdracht.

Ik kijk ook even naar fractie Bartels. We hebben de opdracht uitgevoerd die er lag. En op deze manier zijn ook de conclusies naar u toe gekomen. U mag ook van ons weten – en dan praat ik nu vanuit het College – dat ook het College best wel over dit rapport en natuurlijk de uitkomst en noem maar op ...

Het zijn geen gemakkelijke dingen die uit een onderzoek komen, maar we erkennen het onderzoek wel. Het is natuurlijk verder aan u, om te kijken wat u er mee gaat doen. En daar doe ik niks aan af. Dat is echt aan u.

[00:20:12]

Verder heb ik – volgens mij – geen vragen gesteld. Alleen vond ik het wel heel bijzonder dat vanuit de fractie Bartels in één keer al de conclusies van de nieuwe coalitie – volgens mij – op landelijk niveau werden gegeven. Nou, dus het jeugdbeleid terug naar de provincie heb ik gehoord. Waarschijnlijk geen ravijnjaar. Dat zijn allemaal dingen die wij nog niet weten.

En het onderzoek – waarmee we zijn begonnen, een paar jaar geleden, is niet alleen begonnen vanuit financieel oogpunt, maar vooral om te kijken naar onze bestuurskracht. En dat is niet alleen financieel. Dat is ook vooral de expertise en de kwetsbaarheid van onze organisatie. Ook is gebleken, als je dan kijkt verder naar het strategisch verhaal ... We werken al heel veel samen. Gelukkig doen we dat, want als we dat niet deden, hadden we hier ook al anders gezeten. **Wat ik in de omgeving steeds zeg vanuit het Renkumse: “De gemeenteraad in Renkum heeft besloten uit eigen kracht om dit onderzoek te doen.” En dat vind ik – nog steeds –** ... En ik complementeer u daar echt voor dat dit op deze manier gebeurt.

Kijkend naar de amendementen. Als ik het amendement van het CDA en Gemeentebelangen bekijk dan gaan we weer terug. Dan wilt u weer nieuwe onderzoeken, dan wilt u weer hebben dat we met nog meer gemeenten gaan praten, dan gaan we weer een verruiming doen en dan gaan we niet verder op dit onderzoek. En **wat ik heel graag zou willen, is om gewoon verder te gaan op dit onderzoek**, waarin u natuurlijk nog heel wat mogelijkheden hebt om daarover te besluiten. Dus wat dat betreft, kan ik dat amendement namens het College – dan kijk ik ook even naar het College – op die manier zou ik dit echt willen ontraden. Natuurlijk, er zitten ook goede zaken in, maar ik zou het echt willen ontraden. Het is natuurlijk heel jammer dat u niet met elkaar tot een éénduidig amendement bent gekomen, maar dat is natuurlijk aan u. Dus, vandaar.

Ja, een nieuw onderzoek zou ik heel jammer vinden. Versterking van de samenwerking, wat u in uw amendement vraagt ... we werken al heel veel strategisch samen. Daaruit blijkt ook dat dat geen meerwaarde gaat leveren terwijl die we heel graag zouden willen. Dus ... En een financiële onderbouwing vraagt u ook op en het opstellen van welk scenario voor de inwoner betekent en voor de dienstverlening. Dit hebben we tot zover mogelijk ... Dit is gedaan in het onderzoek. De vraag is of dit nog uitgebreider lukt en of dat dit alleen mogelijk is op basis van aannames. Op dit moment is het niet te zeggen wat de financiële gevolgen vanuit het nieuwe kabinet gaan betekenen. Dan moeten we echt wachten tot het nieuwe kabinet geïnstalleerd is en of het dan duidelijk wordt wat het voor gemeenten betekent. Maar – nogmaals – het is niet alleen financieel, het gaat om bestuurskracht of het gaat over uitvoeringskracht, maar daar hebben we het ook echt over in ons onderzoek. En dat heeft u er ook in kunnen terugzien.

Dan ga ik even verder naar het amendement van de VVD, GroenLinks, Partij van de Arbeid en D66. Hierop kunnen wij positief adviseren. Het gaat verder op dit onderzoek. We erkennen ook wat er staat in dit onderzoeksrapport en het is natuurlijk op die manier ook de bedoeling dat wij met elkaar een plan van aanpak gaan opstellen. Dat is een vraag vanuit het College, dat u zegt, dat we al met een plan moeten komen, vooral met nieuwe aanbevelingen, maar wij willen heel graag dat we met een plan van aanpak naar u toekomen in het voorjaar van 2024. U bent als raad degene die de opdracht geeft. U moet aan het stuur blijven en op die manier kunnen we daarin ook met elkaar bespreken 'Hoe kunnen we nu die bewonersparticipatie regelen? Wanneer wilt u de ijkmomenten hebben en hoe gaan we dit traject verder uitvoeren?' Ook wat u dan van ons wilt horen over de verdiepende gesprekken met Arnhem, Wageningen en Rheden. Want u zegt 'verdiepende gesprekken', maar daarvoor zult u ook kaders en - inderdaad - een handvat moeten geven wat u belangrijk vindt wat wij daar nog in gaan ophalen. Dus, wij zouden heel graag ... Het amendement kunnen we prima overnemen op deze manier, maar toch nog die tussenstap. U praat meteen al over een rapport in september 2024, terwijl wij denken wat er met u is afgesproken, dat u bij iedere stap betrokken wordt en op deze manier ook aan het stuur blijft en op dat moment in het plan van aanpak met elkaar bespreken. Wat wilt u verder laten onderzoeken?

Hoe wilt u inderdaad de bewonersparticipatie inrichten?

Misschien wilt u wel als raad een bestuur groep daarvan inrichten?

Dan hebben we met elkaar in ieder geval een ijkpunt hoe we dat met elkaar gaan doen.

[00:25:36]

En verder vinden wij het een prima amendement en zouden wij hier heel goed mee kunnen leven om dit ook goed te kunnen uitvoeren. Volgens mij, heb ik dan de opdrachten, voor zover uw vragen behandeld. En – volgens mij – heeft u verder heel veel dingen gezegd, maar zijn het geen vragen geweest. In de tweede termijn – denk ik – dat u het debat met elkaar zult gaan voeren. Of ik heb ... “

De voorzitter: “Mag ik nog even aan de portefeuillehouder vragen over hetgeen u net heeft gezegd ook beantwoordt aan de opmerking van de VVD inzake een bestuurlijke commissie.”

Burgemeester Schaap: “Dat is aan u als raad, want we gaan een plan van aanpak met elkaar maken. Althans dat is het voorstel. Dat hebben we ook steeds gezegd. Dat willen we ook heel graag ... Dat willen we u ook voorleggen. Noem het een nieuwe startnotitie voor de verdere uitwerking. Hoe gaan we verder het traject in?”

En daarin kunt u natuurlijk ook als raad kijken 'Hoe willen wij hierbij betrokken zijn en hoe willen wij met elkaar aan het stuur zitten?’

De voorzitter: “Dank u wel voor de opmerking en ... Ja, één moment. Ik heb nog even gemist – voor zover u dat wil – uw reactie op de motie.”

Burgemeester Schaap: “Ja, de motie zegt dat u een onderzoek wil dat alles weer opnieuw gedaan moet worden. Bijna. En volgens mij, is het niet voortborduren op het onderzoek wat er ligt. Want, u wilt ook een onderzoek naar de zelfstandigheid van de gemeente en u gaat terug met allerlei onderzoeken – weer – terwijl we op dit moment heel graag op deze manier voortgang willen maken.”

De voorzitter: “Dank u. Is er nog iemand vanuit de raad die nog iets heeft gemist met betrekking tot een reactie van de portefeuillehouder. Dan hoor ik dat graag. En zo niet, dan dank ik de portefeuillehouder. Eén moment.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Ik zou toch nog een verhelderende vraag aan de portefeuillehouder willen stellen. U beweert in de motie heel stellig en in het amendement van Gemeentebelangen, CDA, fractie John Bartels dat we terug naar af gaan en opnieuw alle onderzoeken willen gaan doen. Ik bestrijd dat ten volle. Het enige wat wordt gevraagd, is 'breid het uit en kijk dan wat hebben we nodig om zelfstandig te blijven'. Het is een aanvullende vraag

op bestaande onderzoeken. We hebben niet gezegd dat de onderzoeken die zijn gedaan en het rapport waardeloos is, maar we willen wel graag die vraag beantwoord hebben voordat wij tot een gedragen conclusie kunnen komen, waar we hopelijk raadsbreed achter kunnen staan. Maar, als u dan zegt “Dat is terug bij af en dat gaan we niet doen”, dan denk ik dat u geen recht doet aan de fracties die hierin zorgvuldigheid willen betrachten.”

De voorzitter: “Dank u voor uw inbreng.”

Burgemeester Schaap: “Ik wil hier graag op antwoorden.”

De voorzitter: “De portefeuillehouder mag hier nog even op reageren.”

Burgemeester Schaap: “Als ik dat heb overgebracht, dan is dat absoluut niet zo bedoeld. Ik heb alleen willen verwoorden dat het op deze manier ... We hebben met elkaar een onderzoek gedaan, met de opdracht en we hebben niet de opdracht uitgevoerd naar de zelfstandigheid van de gemeente en daarom zeg ik dan: ‘Is dat echt een nieuw onderzoek?’”

De voorzitter: “Dank u. Ik zie nog een vraag van de heer Velthuis en ook daar van mevrouw Litjens. Meneer Velthuis.”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuis): “Een hele korte vraag – misschien heb ik het even verkeerd begrepen – **stapt het College nu sowieso af van het zelfstandig blijven?**”

De voorzitter: “De portefeuillehouder.”

Burgemeester Schaap: “Ja, u ziet de richting die in het rapport is gegeven. Daarvoor vragen wij aan u als raad of wij daar uitvoering aan kunnen geven. Dat betekent dus dat we – de stip op de horizon – gaan kijken naar herindelen en daarlangs – op het tweede spoor - investeren in onze organisatie en in onze kracht blijven.”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuis): “Voorzitter”

Voorzitter: “Meneer Velthuis”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuis): “Ik was eigenlijk op zoek naar een “Ja” of “Nee” antwoord. Stapt het College af van zelfstandig blijven?”

[00:29:56]

Burgemeester Schaap: “Het College voert uit wat hier in staat – de stip op de horizon – **onderzoeken naar herindelen wat daarin het beste zou zijn. Stip op de horizon.** En daarin ook investeren in onze organisatie. Dat is het tweede spoor.”

De voorzitter: “Dank u voor uw reactie. Mevrouw Litjens wil nog wat vragen of zeggen.”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Ik zou graag weten of de portefeuille nog kan verhelderen ... **of de vraag willen stellen over hoe ze het ziet op het moment dat we het pad van de herindeling ingaan.** Hoe kunnen wij dan de inwoners meenemen?

Zoals ik al zei: ‘De inwoners zeggen unaniem ‘Wij willen zelfstandig blijven’, maar die keuze hebben ze niet. Waar kunnen ze dan nog over meepraten als je over de herindeling praat? Daar zou ik graag dan wat een beter beeld van willen hebben. Dank u.”

De voorzitter: “Mevrouw Schaap.”

Burgemeester Schaap: “Dat is natuurlijk een terechte vraag, hè. Inwonersparticipatie en ik dacht ik ... Ik probeerde het uit te leggen, maar er komt in het voorjaar van 2024 een plan van aanpak - dat is ons voorstel - waarin ook de bewonersparticipatie, onze inwonersparticipatie nadrukkelijk naar voren komt en **waarin u als raad vastlegt hòè die inwonersparticipatie gaat plaatsvinden.**”

De voorzitter: “Meneer Velthuizen. Oh, mevrouw Litjens.”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Ik mis in het antwoord dan toch iets. U zegt ‘Er komt een plan van aanpak’. Alleen op het moment dat het pad van de herindeling ingegaan wordt, kunnen mensen dus eigenlijk niet meer kiezen voor zelfstandigheid. Dus, hoe ziet u dat? Daar wil ik toch eigenlijk graag wat concreter ... Want dat vind ik wel belangrijk voor de hele discussie.”

Burgemeester Schaap: “Nou, ik denk dat dat heel belangrijk is voor de discussie en daarom is die inwonersparticipatie natuurlijk - waar u waarde aan hecht en het College ook - heel belangrijk. We zitten nu nog maar aan het begin – naar die stip op de horizon – en **op dat pad zijn er nog heel veel beslissingsmomenten waar u als raad uw eigen besluit in kunt nemen.**”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Mag ik daar nog even op ingaan?”

De voorzitter: “Sorry, hij ging bij mij even uit. Wilt u nog een verhelderende of een verdiepende vraag stellen aan de portefeuillehouder?”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Eigenlijk zegt u nu – maar ik wil dat graag zeker weten – op het moment dat alle inwoners in dat hele participatieproces zeggen: “Wij willen toch zelfstandig blijven” dat die optie dus ook nog open is?”

Burgemeester Schaap: “Mevrouw Litjens, die optie is zeker nog open, maar u bent de volksvertegenwoordiging en u als raad neem het besluit en natuurlijk na inwoners gehoord te hebben, maar ù als raad ù bent diegene die gekozen is en ù neemt het besluit.”

De voorzitter: “Ik denk dat dat helder is. Meneer Velthuizen was wat eerder.”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuizen): “Ja, ik heb geprobeerd mijn vraag toch anders te formuleren. Stel voor, dat herindelen of samenwerken naar die stip op de horizon niet lukt. Hebben wij dan genoeg geïnvesteerd in onze eigen gemeente om zelfstandig te blijven?”

De voorzitter: “De portefeuillehouder.”

Burgemeester Schaap: “Wij blijven investeren in onze eigen organisatie. Dat heeft u ook gezien. Dat is spoor twee of spoor één maakt niet uit. Waarom doen we dat? **Omdat, het natuurlijk nog helemaal niet zeker is of dat wij onze partners vinden** – zoals u ook leest – en hoe de zaken verder gaan. Dus, het zal heel raar zijn als wij nu niet blijven investeren in onze eigen organisatie, want je wilt natuurlijk – wat er ook uitkomt – krachtig blijven. Dat verdienen onze inwoners ook en dat willen we ook. Want, u heeft het zelf gelezen hoe ver weg die stip op de horizon nog is en laten we daar ook niet omheen draaien.”

De voorzitter: “Dank voor uw reactie. Het CDA wil nog een vraag stellen.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Ja, ik ga ‘m nog iets scherper neerzetten, voorzitter, met uw welbevinden. Als we zien dat na het plan van aanpak – op elk willekeurig moment – alle opties nog openliggen in het vervolgtraject, wanneer we de inwoners gehoord hebben en die

zeggen: We willen toch wel graag zelfstandig blijven”, gaan we dan dus kijken wat daarvoor nodig is? Dan hebben we toch boter op ons hoofd en dan verliezen we toch kostbare tijd? Dan kunnen we toch die onderzoeksvraag beter aan de voorkant stellen: uitzoeken en dat meegeven aan de inwonersparticipatie zodat ze het brede spectrum kunnen beoordelen? Want, als die inwoners straks zeggen: “Wij willen zelfstandig blijven”, terwijl er dan geen onderbouwing bij gegeven wordt, wat daar voor nodig is, zodat er geen weloverwogen keuze gemaakt kan worden door de inwoners. Dan – denk ik – oprecht dat we niet de slimme dingen doen.”

[00:34:51]

De voorzitter: “Dank u voor uw opmerking. Dat is een constatering uwerzijds. Dat is geen vraag, maar een duidelijke constatering. Mag ik dit hiermee afsluiten, dat de portefeuillehouder heeft gezegd wat gezegd moest worden, volgens haar, en ook in voldoende mate de vragen heeft beantwoord die hier in de raad zijn gesteld inzake haar portefeuille.

Als dat zo is ...?

Dan komen wij nu toe aan de tweede termijn en wil ik even vragen in hoeverre er nog mensen zijn in de tweede termijn nog wat willen meedelen of bevragen of wat dan ook. Wie mag ik hiervoor het woord geven?

Mevrouw Nijeland.”

De VVD (De heer Hoge): “Voorzitter, ter interruptie. Voorzitter, ter interruptie.”

De voorzitter: “Sorry, ik bedoel ... Het wordt later, hè, mevrouw Nijeboer.”

De VVD (De heer Hoge): “Voorzitter ter interruptie voor mevrouw Nijeveld... Boer. Ik zou graag als ordevoorstel heel even willen schorsen om te kunnen overleggen. Even kijken of we iets kunnen aanpassen.”

De voorzitter: “U wilt op dit moment schorsen?

Dat is uw voorstel?”

De VVD (De heer Hoge): “Ja, ik denk vijf minuten.”

De voorzitter: “Dan schorsen wij de vergadering nu.”

[00:36:12]

Fragment 4 :

[00:00:00]

De voorzitter: “De tijd is gebruikt om wat dingen met elkaar te overleggen waarna wij verder kunnen gaan met bespreking van het onderwerp. Dat betekent dus dat de schorsing die is aangevraagd door de VVD en dan wil ik graag eerst aan de VVD het woord geven om – ja – in te gaan op het waarom of het hoe en wat van de schorsing. De VVD”

De VVD (De heer Hoge): “Ja, voorzitter. Ook dit was weer een mooie vorm van samenwerking, even met elkaar, omdat de partijen net ook goed allemaal goed konden meedenken met elkaar. Daardoor zijn we tot een nieuwe versie gekomen, waarin een paar wijzingen zitten. En ik hoop ook dat we daarmee – in ieder geval – de mensen van het andere amendement misschien ook nog ergens kunnen verleiden om deze kant op te komen. Dus, dat wilde ik – in ieder geval – ook nog even aangeven.

We hebben dan het volgende er van gemaakt met een paar kleine aanpassingen. We hebben een bullet tussengevoegd en dat is: 'In het voorjaar 2024 naar de raad te komen met een plan van aanpak voor het vervolgproces, waarvan een onderdeel is [de inrichting van] een stuurgroep met raadsleden om zo met elkaar de verbinding goed te behouden.'

En in bullet vijf hebben we toegevoegd: 'waaronder splitsing als variant van herindeling' en ook hebben we hier de datum aangepast naar eind 2024, om dan natuurlijk die ruimte te maken. Dus dat zijn de aanpassingen, voorzitter."

De voorzitter: "Dank u wel. Dat is helder geformuleerd en mooi duidelijk aangebracht in de tekst met de gele markering. Wie wil nog in het tweede termijn ingaan op dit voorstel? Tenminste het algemene voorstel en de onderliggende correcties. Mevrouw Nijeboer."

Gemeentebelangen (Mevrouw Nijeboer): Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben gekeken naar de aanpassingen in het grote amendement – of groot – het amendement van de VVD en D66 en ... nou de anderen ... – waarin we overigens zelf ook hebben meegedacht. Dat was een mooi proces. Dit is ook een goede bullet om hieraan toe te voegen. Alleen, wat voor ons de bottleneck is, is dat we richting herindelen gaan en de opties niet openhouden ondanks dat onze burgemeester zegt dat dat wel gebeurt, zien we dat niet. Laat het dan ook gewoon open en zeg niet 'We gaan richting herindelen. Of we gaan voor opheffen van de gemeente' – zoals het ook geïnterpreteerd kan worden. Dus daar kunnen wij gewoon niet in mee. Dit amendement moeten wij laten gaan.

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuisen): "Voorzitter, ter interruptie."

De voorzitter: "Eén moment. Meneer Velthuisen."

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuisen): "Ik heb net aan de burgemeester en portefeuillehouder – ik weet even niet hoe ik het moet noemen – ... Ik heb het drie keer heel duidelijk gevraagd. De burgemeester heeft mij – en ik hoop dat u daar ook mee overtuigd gaat raken – heel duidelijk gezegd: "We gaan op twee sporen onderzoeken. We gaan het spoor in, zoals beschreven en we gaan het spoor in om te blijven investeren in onze eigen organisatie omdat we dan toch nog misschien wel zelfstandig kunnen blijven." Ik heb dat – wel degelijk – heel goed gehoord, maar heeft u dat dan anders gehoord? Want dan zou ik de burgemeester er nog bij moeten vragen."

Gemeentebelangen: "Voorzitter, ter interruptie."

De voorzitter: "Eén moment, één moment. Even ter verduidelijking meneer Velthuisen. Het tweede beslispunt – of het derde beslispunt – wat voor u ligt, zegt heel duidelijk ... Dat gaat over twee sporen ... Doorlopen van twee sporen: één gericht op herindeling op de langere termijn en één gericht op het verder versterken van de organisatie op de korte termijn. Dat zijn de twee sporen die in de tekst staan onder bullet nummer drie. Het derde beslispunt.

VVD: "Meneer de voorzitter."

De voorzitter: "Meneer Hoge."

De VVD (De heer Hoge): "Ja, kijk – ik denk – dat hier misschien een interpretatieverschil aan ten grondslag ligt. Maar, ik heb ook inderdaad gehoord – net als meneer Velthuisen – die mogelijkheid van zelfstandigheid blijven er gewoon blijft en dat we later nog besluitvorming met elkaar gaan doen. Dus, dat die weg afgesneden zou zijn hierdoor, zie ik daarin – in ieder geval – niet terug. Dat hoor ik ook niet. Ik heb verder geen aanleidingen om daar zo aan te denken, maar daarin mogen we natuurlijk ook van mening verschillen."

De voorzitter: "Dank voor uw opmerking. Het CDA."

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Dank voorzitter. Even reagerend op de vraag van de heer Hoge wat we hiervan vinden, als niet-mede-indieners. Mijn mening is ten aanzien van dit amendement niet gewijzigd, omdat in de eerste punten ook nog steeds staat dat we iets gaan vaststellen en gaan erkennen. Terwijl, het CDA op de lijn zit van ‘We nemen kennis van en we erkennen niet’, want met erkennen en met vaststellen, zijn wij van mening, dat je dan wel heel duidelijk die stip op het herindelen zet. En er kan nog van alles onderweg gebeuren – dat hoor ik u ook zeggen – maar het heeft mij als fractie absoluut niet overtuigd dat op een gegeven moment de ‘no go’ gaat volgen, dat we zeggen: “We blijven toch zelfstandig”. Op het moment dat we die conclusie gaan trekken – als we inwoners gaan horen en je gaat op de emotie zitten – en dan roept iedereen: “We blijven zelfstandig”, maar ik wil graag op het moment dat we de inwoners betrekken ook de juiste afweging kunnen meegeven aan de inwoners, waarop ze kunnen besluiten. Als we willen dat de inwoners een juist besluit gaan nemen – en niet alleen maar op emotie – zul je ze ook moeten laten zien wat het kost en wat er voor nodig is om zelfstandig te blijven, zodat ze daar een weloverwogen besluit in kunnen nemen. En niet op de emotie straks zitten: “U kletst leuk, maar wij willen zelfstandig blijven. Zoek het uit!” Stel, dat dat uit een participatieproces naar voren komt, blijft de VVD dan op het spoor van die stip op de horizon herindelen of bent u dan bereid om te zeggen: “Nou, als het merendeel van de inwoners te kennen geeft dat we zelfstandig willen blijven, dan gaan we kijken wat daarvoor nodig is.” Dat zou ik dan wel heel graag van de VVD willen horen.”

[00:06:18]

De voorzitter: “Dank u wel. Misschien wil de VVD reageren op deze opmerking?”

De VVD (De heer Hoge): “Zeker, kijk, we hebben ook de portefeuillehouder horen zeggen: ‘Die vraag is niet onderzocht. Dat is niet meegenomen in de eigen opdracht die wij hebben gegeven’ en ik kan me wel voorstellen dat dat – inderdaad – leeft bij inwoners. Dat zij ook willen weten van: ‘Ja, waarom kan het dan niet?’ En wat maakt dan ook die vergelijking, zodat wij dat als raadsleden ook kunnen beantwoorden. Dus, ik vind dat inderdaad een legitiem punt, maar ik zie niet in dit amendement waar we daar die mogelijkheden dan niet voor geven. Maar, ik zie wel – inderdaad – dat dat niet is onderzocht, maar – volgens mij – ligt daar ook nog een onderzoek voor om dat verder te onderzoeken of in kaart te brengen. Dus, ben ik dan ook wel misschien benieuwd naar.”

De voorzitter: “Dank u meneer Hoge voor uw reactie. Zijn er nog mensen in de tweede termijn die nog willen reageren?”

Ik zie ... Ik kijk even rond, ik mevrouw Weeda, ik zie de heer Velthuisen, ik zie mevrouw Litjens, dat zijn drie personen die nog even graag in de tweede termijn wat kwijt willen aan ons. Mevrouw Weeda.”

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Dank u wel voorzitter. Het zal duidelijk zijn, dat we het tweede amendement steunen, wat wij zelf hebben ingediend. Ik denk dat ik daar niet langdurig over hoeft te discussiëren.

Ik moet nog iets zeggen over de motie die uw fractie, Fractie Bartels, heeft ingediend met – volgens mij – ook steun van mevrouw Litjens. U geeft daarin aan, dat u verwacht dat een nieuw kabinet – ik heb het ook anderen horen zeggen in deze zaal – misschien wel een dusdanige financiële bijdrage gaat leveren aan het Gemeentefonds dat in de toekomst een aantal dingen niet meer nodig is waar we vandaag toe besluiten. Toevallig stond er vandaag net in Binnenlands Bestuur ... Binnenlands Bestuur had gekeken naar alle verkiezingsprogramma’s en ook gekeken naar de financiële doorrekeningen. Zij gaven aan dat het uiterst ongewis dat een nieuw kabinet ook die financiële steunen gaat geven aan gemeenten. Dat wilde ik nog eventjes ter onderbouwing zeggen om uit te leggen waarom wij zeker niet in deze motie meegaan.”

De voorzitter: “Dank u voor uw inbreng. Dan heb ik nog staan: mevrouw Litjens.”

Omzien naar Elkaar (Mevrouw Litjens): “Ja dank u wel voorzitter. Zoals ik al heb aangegeven, is het zo, dat de inwoners belangrijk vinden om zelfstandig te blijven en natuurlijk zit daar emotie bij dat mensen dat graag willen. We hebben alle scenario’s met een grote groep mensen doorgenomen ook om te kijken van wat is er dan nodig, hè. Dat kun je wel willen, dat kun je voelen, maar welke feiten heb je en hoe kun je dat onderbouwen?”

Vandaar ook dat ik heb aangegeven de Rozendaalconstructie – om het zo maar eens te zeggen – dat je wel kunt gaan samenwerken met een aantal andere gemeenten. Dat hoeft nog niet eens één gemeente te zijn, dat kan je ook wel twee of drie gemeenten omdat je met grote samenwerkingsbanden, op die manier de bestuurskracht toch helder en stevig houdt. Dat geldt ook voor de toekomst van de gemeente Renkum, zolang je de eindregie te allen tijden – zoals Rozendaal heeft – in eigen hand houdt. Er waren mensen die zeiden: “Daar willen wij zelfs wat meer voor betalen”. Dit onderwerp leeft ontzettend veel in onze dorpen. En hoe gaan we dat ... Hoe kunnen wij dat zelfstandig doen?

Wat hebben wij daar voor nodig?

Is het financieel haalbaar?

Dat zijn essentiële vragen die in het dorp leven. En ik vind het dan van belang dat dat nu al meteen meegenomen gaat worden en in dit voorstel wordt opgenomen. Want, daarmee doe je recht aan inwoners. Dank u.”

[00:10:18]

De voorzitter: “Dank u wel voor uw inbreng.”

Gemeentebelangen (Mevrouw Nijeboer?) (00:10:21) : “Voorzitter, mag ik daar wat ...

De voorzitter: “Ja dat mag, maar ik wilde eerst even naar de heer Velthuizen, want hij gaf al meteen in de eerste ronde al aan het woord te willen hebben.”

Renkum Rechtoe Rechtaan (De heer Velthuizen): “Het is een beetje 'neulen'... We hebben net gezegd het is een beetje 'neulen' wat ik nu ga doen. Ik vind het eigenlijk ook wel leuk om te 'neulen', maar ik wil van de burgemeester eigenlijk op die vraag over wat de voorzitter nu aanhaalt over dat punt van lange termijn investeringen ... En ik zorg dat ik het nog een keer vraag, maar ik heb dit nodig om mijn hand op te steken. Dus, daarom vraag ik dit verduidelijking. Er staat 'de organisatie te versterken op korte termijn'. Dat staat tevens in het amendement en dat heb ik zo verstaan van de burgemeester, maar ik hoop dat de burgemeester dit misschien nog wil beamen voor mij, namelijk: dat we net zo lang blijven investeren in onze eigen organisatie totdat er een plan van aanpak ligt wat we gaan doen. Dus, dan is die zelfstandigheid altijd – tot die tijd – gewaarborgd. En ik wil graag weten of ik dat goed begrijp, dat het op die manier ....”

De voorzitter: “Het is niet gebruikelijk, maar het is wel een belangrijk onderwerp. Dus ik wil toch even de portefeuillehouder de gelegenheid geven hier op te reageren.”

Burgemeester Schaap: “Ik probeer het nog een keer duidelijk te maken. Misschien lukt het me wel of misschien lukt het me niet: we blijven investeren in onze eigen organisatie. We blijven investeren in de dienstverlening. Waarom?”

Die stip op de horizon is er. Die willen we, maar we hebben een hele lange weg te gaan. Dan kun je nu nog niet zeggen: ‘We weten wel zeker dat het haalbaar is.’ Dat weten we niet. Dus daarlangs volgen we het andere spoor: blijven investeren, blijven doen en op die manier kijkend – inderdaad – ... We gaan – ik noem het toch weer – met u op pad en u bent degene die aan het stuur zit om te kijken of het haalbaar is. Welke partner gaat met ons mee?

Wat is er voor nodig?

We staan echt aan het begin van dit traject.

Voorzitter, staat u mij toe om ook even te reageren op het amendement dat is aangepast?”

De voorzitter: “Ja, uiteraard.”

Burgemeester Schaap: “Er staat op ‘n ... Ik moet eerlijk zeggen: ik kan het ook heel slecht lezen van deze afstand.”

De voorzitter: “Wilt u het anders nog eventjes een keer voorlezen. Ik kan het wel vanaf deze afstand zien.”

Burgemeester Schaap: “Ik ga morgen even naar de opticien, geloof ik. Maar, gaat uw gang.”

De voorzitter: “Lijkt me niet verkeerd. Ik zal het heel langzaam voorlezen.

‘In het voorjaar 2024 naar de raad te komen met een plan van aanpak voor het vervolgproces waarvan een onderdeel is: inrichting van een stuurgroep met raadsleden om zo de verbinding goed te behouden met elkaar.’ Dat is punt vier.

En in punt vijf is toegevoegd: ‘waaronder splitsing als variant van herindeling’.

En dan is er ook nog toegevoegd: de deadline eind 2024.”

Burgemeester Schaap: “Daar wil ik heel graag op reageren als dat mag. Dat eind 2024 gaan wij met elkaar niet halen, wat u daarin vraagt, volgens mij. Wat we heel graag willen doen, is met u in bespreking met een plan van aanpak en daarin ook kijken ‘Wat is haalbaar in de tijd?’ Want, als we nu al eind 2024 gaan zetten en – volgens mij – is het goed om met elkaar in het plan van aanpak te kijken waar de weg naar toe gaat en wat dan wel haalbaar is?”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Voorzitter?”

De voorzitter: “Dank u voor uw opmerking.

Ik heb even een interruptie van het CDA voor de portefeuillehouder.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Zeker. Eigenlijk twee. Eén dan ga ik een beetje op de stoel van meneer Velthuizen zitten en ga ik misschien nog maar even een verduidelijkende vraag stellen. Steunt u nog steeds het gewijzigde amendement?”

Burgemeester Schaap: “Als het amendement aangenomen wordt, dan steunen we dit. Er is toegevoegd, inderdaad, die splitsing.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Ja, dat zie ik ... Ja, precies.”

Burgemeester Schaap: “Sorry, maar u vroeg aan mij of ik het gewijzigde amendement steun.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Ja, maar ik zoek naar “Ja” of “Nee”. Net wat meneer Velthuizen zegt. “Ja” is voor mij dan voldoende.

Dan heb ik een aanvullende vraag: hier staat dan de splitsing mee te nemen. Wat is er dan op tegen om ook die zelfstandigheid mee te nemen?

We gaan nu ook iets toevoegen wat niet is onderzocht.”

D66: “Voorzitter, ter interruptie.”

De voorzitter: “Eén moment. Eén moment. Graag centraal via de voorzitter.

D66: “Ter interruptie.”

[00:14:59]

De voorzitter: “De portefeuillehouder heeft het hare gezegd. Is daarin duidelijk geweest. CDA heeft geïnterrupteerd en vraagt oom extra verduidelijking, u wil ook interrumpen. Ik wil even

terug naar het CDA over CDA nu voldoende terug ... Voldoende feedback heeft gehad of dat ze nog daar even iets over wil zeggen.”

CDA: “Ja dank voorzitter. Het is mij niet helder ... Want, hier staat waaronder splitsing als variant bij herindeling mee te nemen. Het is iets wat niet onderzocht is in het huidige onderzoek. Als dit toegevoegd gaat worden, snapt het CDA oprecht niet waarom dan zelfstandig blijven niet als zodanig ook opgenomen zou kunnen worden, in die zin.”

De voorzitter: “Dank u voor uw heldere opmerking.”

Burgemeester Schaap: “Dank u wel.”

De voorzitter: “Ik wil misschien eerst even ... Wilde u ook nog interrumpen.”

D66 (De heer Cuppen): Nou ja, ik wilde uitleggen waarom splitsing een vorm van herindeling is. Je gaat naar een andere gemeente dan deel je opnieuw in. Dat kun je linksom of rechtsom, stukjes ervan.

De VVD (De heer Hoge): “Voorzitter?”

De voorzitter: “Ja één momentje. Ik heb de opmerking van de heer Cuppen vernomen. En de heer Hoge wilt nog even iets hierover zeggen.”

De VVD (De heer Hoge): “Ja, twee dingen eigenlijk.

Eentje is: kijk, de portefeuillehouder geeft ook aan: ‘Eind 2024 kan gewoon heel erg knellen, dus laat dat gewoon bij het plan van aanpak’. Ik kijk ook even de mede-indieners aan, maar volgens mij, ... We zouden dit gewoon als streefdatum kunnen laten staan. Natuurlijk, gaan we met het plan van aanpak kijken: wat is realistisch en haalbaar?

Dus, zie dit niet als een soort fatale termijn – ik denk – dat we het op die manier kunnen interpreteren. We willen wel graag het tempo erin houden, maar we snappen natuurlijk als iets niet haalbaar is, dat het niet haalbaar is. Ik kijk even iedereen aan of iedereen zich erin kan vinden.

Het tweede was nog even van de vraag van het CDA naar de portefeuillehouder: “Waarom niet die zelfstandigheid?”

Ik vind dat meer ... Dat is een beetje ‘n herhaling van zetten eigenlijk, waar we het al over hebben gehad – wat mij betreft – dus ik zou daar dan ook niet verder op willen doorgaan. Dan blijven we onze standpunten naar elkaar herhalen en dan komen we er niet, denk ik.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Voorzitter?”

De voorzitter: “Ik dank u, meneer Hoge, voor uw toelichting.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Mag ik nog één reactie geven?”

De voorzitter: “Ja, maar ik wil even dan duidelijk stellen, dat de heer Hoge aangeeft dat de tekst van verzoeken om uiterlijk eind 2024 ... dat dat geïnterpreteerd moeten worden als ‘probeer daar naar te streven en als het niet lukt dan zien we wel weer verder’. Zo op die manier? Dat bedoelt u te zeggen?”

De VVD (De heer Hoge): “Nou, niet ‘Dan zien we wel verder’, maar de portefeuillehouder had gezegd dat daar in het plan van aanpak een datum voor komt. En dat lijkt ons een mooie tussenstap straks.”

De voorzitter: “Oké helder.”

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Daar moet ik aan toevoegen ...”

De voorzitter: “Ja. Even twee mensen nog.”

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Ja, maar ik wil even aan de heer Hoge iets toevoegen. Anders moeten we weer schorsen.”

De voorzitter: “Ja, één moment, mevrouw Weeda. Eén moment.”

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Anders moeten we weer schorsen.”

De voorzitter: “Nee, daarvoor hoeven we niet te schorsen misschien, maar mevrouw hier was een interruptie. Dat gaat even – denk ik – nu voor.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere): “Dank u voorzitter. Ik kijk toch even naar de heer Hoge. Hij heeft vanaf het begin van zijn pleidooi gezegd: “Waarom is niet gekeken naar opsplitsing als mogelijke vorm van herindeling?”

Daar zijn redenen voor geweest, dat daar niet naar is gekeken, want we hebben alleen naar Wageningen gelonkt om daar mee te dansen. Op het moment dat we nu gaan zeggen “We gaan ook die splitsing meenemen in de overwegingen”, dan is nog steeds mijn oprechte vraag: Als dan toch iets wordt toegevoegd wat we nog niet hebben gedaan – dus het is een nieuwe vraag – dan is het een nieuwe vraag die meegenomen kan worden: wat hebben we nodig om zelfstandig te blijven?

Daarna gaan we in herhaling van zetten vallen. Het mag duidelijk zijn dat het CDA niet met dit amendement meegaat. Als dit amendement het haalt, gaat ze ook niet met het geamendeerde voorstel mee.”

De voorzitter: “Dank u voor uw helderheid. Mevrouw Weeda.”

Partij van de Arbeid (Mevrouw Weeda): “Nog een kleine toevoeging, aanvulling, op wat de heer Hoge zei. Als in het plan van aanpak ook een hele duidelijke planning komt, dan neem ik aan, dat daarin ook staat wanneer de dingen haalbaar zijn. zo interpreteer ik dan even dat eind 2024 dat dat op die manier ook gewoon nieuwe inzichten kan opleveren in het plan van aanpak.

De voorzitter: “Dank u, mevrouw Weeda, voor deze toevoeging. Ik kijk even rond en mag ik concluderen dat er voldoende gesproken is, uitgewisseld is et cetera?

En dat we eigenlijk kunnen overgaan tot stemming?

Is mijn conclusie juist dat iedereen nu gezegd heeft wat hij of zij wilde zeggen?

Nog even één opmerking van het CDA.”

Het CDA (Mevrouw De Martelaere) : “Als we tot stemming overgaan, wil het CDA een hoofdelijke stemming aanvragen op beide amendementen en de motie.”

De voorzitter: “Daarvan neem ik dan kennis en ingevolge de verordening zal daar gehoor aan gegeven worden. Dat betekent dus dat de stemmingen over de moties alle drie geamendeerd ... Oh, sorry over het voorstel alle drie geamendeerd en de motie. Dus, iedere keer met hoofdelijke stemming zullen plaatsvinden. Dat betekent dat wij – althans ik – even een naam moet trekken uit een bus waarvan ik niet weet welke naam er op gaat staan. En dat we dan – vervolgens – eigenlijk in volgorde van de presentielijst ... Nou, hup. Nummer zes en nummer zes op de presentielijst is de heer Harmsen. En dat betekent dat we stemmen van nummer zes, zeven et cetera en dan weer bovenaan beginnen tot en met nummer vijf. En dat zullen we iedere keer herhalen als er stemming moet plaatsvinden.

[00:20:39]

De voorzitter: “De griffier wordt verzocht om het bij te houden. Dan kan ik me beperken tot het noemen van de namen. Dat betekent dat wij nu eerst gaan stemmen over het amendement bestuurlijke toekomst ingediend door Gemeentebelangen, CDA, fractie John Bartels en fractie Omzien naar Elkaar. Dat amendement wordt als eerste in stemming gebracht en dat gaan we dan nu doen. Te beginnen met de heer Harmsen.

Stemming over amendement ‘Bestuurlijke toekomst’, ingediend door Gemeentebelangen, CDA, fractie John Bartels en fractie Omzien naar Elkaar

De heer Harmsen: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Hoge.”

De heer Hoge: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. Mevrouw Jansen.”

Mevrouw Jansen: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Jansen.”

De heer Jansen: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. De heer Koelewijn.”

De heer Koelewijn: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. Mevrouw Litjens.”

Mevrouw Litjens: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. Mevrouw De Martelaere.”

Mevrouw De Martelaere: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. De heer Miedema

De heer Miedema: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. Mevrouw Mijnhart.”

Mevrouw Mijnhart: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Modderkolk.”

De heer Modderkolk: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Mudde.”

De heer Mudde: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. Mevrouw Nijeboer.”

Mevrouw Nijeboer: "Ik ben voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Van Seters."

Mevrouw Van Seters: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Smits."

Mevrouw Smits: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Van der Straaten. Voor. De heer Streefkerk."

De heer Streefkerk: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Velthuizen."

De heer Velthuizen: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Weeda."

Mevrouw Weeda: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Bartels. Voor. Voor. Mevrouw Van den Berg, GroenLinks."

Mevrouw Van den Berg: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Cuppen."

De heer Cuppen: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Engelsma."

Mevrouw Engelsma: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Firet."

Mevrouw Firet: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Daarmee heeft iedereen diens stem uitgebracht. 23 uitgebrachte stemmen en dat betekent dat zeven raadsleden tegen gestemd hebben. Oh, sorry."

De griffier: "Zeven voor en zestien tegen."

De voorzitter: "Ja, de griffier zei het verkeerd. Nee, nee, nee. Hij zei het verkeerd. Nee, de juiste uitslag is dus dat zeven stemmen voor waren en zestien stemmen tegen. Dat betekent dus dat dit amendement is verworpen."

Besluit: Amendement verworpen.

Dan komen we toe aan het volgende amendement ingebracht door de VVD, GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66. Wij gaan opnieuw de lijst doornemen en dat betekent dat uw gevraagd wordt een voor of een tegen uit te spreken. Het amendement VVD, GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66. De heer Harmsen."

Stemming over amendement ingebracht door de VVD, GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66

De heer Harmsen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Hoge."

De heer Hoge: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Jansen."

Mevrouw Jansen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Janssen."

De heer Janssen: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Koelewijn."

De heer Koelewijn: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Litjens."

Mevrouw Litjens: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw De Martelaere."

Mevrouw De Martelaere: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Miedema."

De heer Miedema: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Mijnhart."

Mevrouw Mijnhart: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Modderkolk."

De heer Modderkolk: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Mudde."

De heer Mudde: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Nijeboer."

Mevrouw Nijeboer: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Van Seters."

Mevrouw Van Seters: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Smits."

Mevrouw Smits: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Van der Straaten. Tegen. De heer Streefkerk."

De heer Streefkerk: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Velthuizen."

De heer Velthuizen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Weeda."

Mevrouw Weeda: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Bartels. Tegen. Tegen. Mevrouw Van den Berg."

Mevrouw Van den Berg: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Cuppen."

[00:25:28]

De heer Cuppen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Engelsma."

Mevrouw Engelsma: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Firet."

Mevrouw Firet: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Dat betekent dat er zestien stemmen vòòr dit amendement zijn en zeven stemmen tegen. Dat betekent dus dat dit amendement is aangenomen."

Besluit: Amendement aangenomen.

Dan komen wij nu bij het geamendeerde voorstel. Dat is dus het voorstel inclusief het laatste aan de orde zijnde amendement. En mag ik weer vragen ..."

Besluitvorming over geamendeerd voorstel

Gemeentebelangen (mevrouw Nijeboer): "Voorzitter, mag ik een stemverklaring afgeven?"

De voorzitter: "Ja."

Gemeentebelangen (Mevrouw Nijeboer): "Gemeentebelangen gaat tegen het geamendeerde voorstel stemmen, maar wij zijn vòòr ontwikkeling van de organisatie. Dus, het eerste deel van het beslip punt alleen richting stip op de horizon herindeling. Daar kunnen we niet mee akkoord gaan."

De voorzitter: "Dank u voor uw stemverklaring en u stemt voor of tegen en dat betekent nogmaals, dat het geamendeerde voorstel nu aan de orde is. Dan wordt nu de stem uitgebracht. Dan begin ik met – wederom – de heer Harmsen."

De heer Harmsen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Hoge."

De heer Hoge: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Jansen."

Mevrouw Jansen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Janssen."

De heer Janssen: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Koelewijn."

De heer Koelewijn: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Litjens."

Mevrouw Litjens: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw De Martelaere."

Mevrouw De Martelaere: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Miedema"

De heer Miedema: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Mijnhart."

Mevrouw Mijnhart: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Modderkolk."

De heer Modderkolk: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Mudde."

De heer Mudde: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Nijeboer."

Mevrouw Nijeboer: "Ik ben tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Van Seters."

Mevrouw Van Seters: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Dan mevrouw Smits."

Mevrouw Smits: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Van der Straaten. Tegen. De heer Streefkerk."

De heer Streefkerk: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Velthuizen."

De heer Velthuizen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Weeda."

Mevrouw Weeda: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Bartels. Tegen. Tegen. Mevrouw Van den Berg."

Mevrouw Van den Berg: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Cuppen."

De heer Cuppen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Engelsma."

Mevrouw Engelsma: "Voor."

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Firtet."

Mevrouw Firtet: "Voor."

De voorzitter: "Dan zijn we weer rond. 23 stemmen uitgebracht, zestien stemmen zijn voor het geamendeerde voorstel en zeven stemmen zijn tegen het geamendeerde voorstel. En dat betekent dus dat we kunnen concluderen dat het geamendeerde voorstel is aangenomen."

Besluit: Geamendeerde voorstel aangenomen.

Besluitvorming over motie Bestuurlijke toekomst gemeente Renkum

Dan komen wij nu – tenslotte – bij de motie bestuurlijke toekomst gemeente Renkum. Meneer Hoge.

De VVD (De heer Hoge): "Ik wil graag een stemverklaring afgeven ten aanzien van de motie."

De voorzitter: "Ja, u mag een stemverklaring afgeven."

De VVD (De heer Hoge): "Ja, wij of – in ieder geval – 'ik' - het is natuurlijk een hoofdelijke stemming – ik moet natuurlijk altijd even afwachten wat mijn collega's doen, maar ik ga voor deze motie stemmen, maar dan wel ... Dat is dan om als antwoord te kunnen geven, ook aan inwoners, van wat betekent dat dan?"

Dat hebben we nu gewoon niet onderzocht, maar ik interpreteer het echt zoals het er ook staat, dat we niet allemaal een bureau erbij moeten maken, maar dat we hoofdlijnen in kaart brengen van wat is daar nu voor nodig?"

Dus dat daar niet heel veel organisatietijd – en dat soort zaken – in hoeft te zitten, maar – ik denk – dat de vraag op zichzelf wel legitiem is om die te kunnen beantwoorden.”

De voorzitter: “Dank u meneer Hoge voor uw toelichting.
Dan gaan we nu over tot stemming over de motie, ook in dezelfde volgorde. Mag ik u vragen, meneer Harmsen, om te stemmen?”

[00:29:52]

De heer Harmsen: “Tegen.”

De voorzitter: “U ben tegen. De heer Hoge.”

De heer Hoge: “Ik ben voor.”

De voorzitter: “Voor. Mevrouw Jansen.”

Mevrouw Jansen: “Ik ben tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Janssen.”

De heer Janssen: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. De heer Koelewijn.”

De heer Koelewijn: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. Mevrouw Litjens.”

Mevrouw Litjens: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. Mevrouw De Martelaere.”

Mevrouw De Martelaere: “Voor.”

De voorzitter: “Voor. De heer Miedema

De heer Miedema: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. Mevrouw Mijnhart.”

Mevrouw Mijnhart: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Modderkolk.”

De heer Modderkolk: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. De heer Mudde.”

De heer Mudde: “Tegen.”

De voorzitter: “Tegen. Mevrouw Nijeboer.”

Mevrouw Nijeboer: “Ik ben voor. Moest even nadenken.”

De voorzitter: "Voor. Mevrouw Van Seters."

Mevrouw Van Seters: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Smits."

Mevrouw Smits: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Van der Straaten. Voor. De heer Streefkerk."

De heer Streefkerk: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer Velthuisen."

De heer Velthuisen: "Voor."

De voorzitter: "Voor. De heer ... Mevrouw Weeda."

Mevrouw Weeda: "De heer Weeda is ook tegen."

De voorzitter: "U bent voor?"

Mevrouw Weeda: "Nee."

De voorzitter: "Oh, tegen. De heer Bartels. Voor. Voor. Mevrouw Van den Berg."

Mevrouw Van den Berg: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. De heer Cuppen."

De heer Cuppen: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Engelsma."

Mevrouw Engelsma: "Tegen."

De voorzitter: "Tegen. Mevrouw Firtet."

Mevrouw Firtet: "Tegen."

De voorzitter: "Dan zijn 23 stemmen uitgebracht: elf stemmen voor, twaalf stemmen tegen. De motie is dus verworpen. Daarmee is dit agendapunt officieel – op dit moment – afgehandeld en mag mevrouw Schaap hier weer zitting nemen om de vergadering verder te leiden."

Besluit: Motie verworpen.

Burgemeester Schaap neemt het voorzitterschap van de vergadering over.

De voorzitter: "Dames en heren het is inmiddels kwart over twaalf. We hebben met elkaar afgesproken – ooit – zo lang als we willen ... Ik zie alleen wat vermoeide gezichten ontstaan en ik wil een ordevoorstel doen. We kunnen morgenavond doorgaan en we kunnen ook de agendapunten die er nu nog zijn naar 22 december of 20 december ... 20 december verdagen. Ik doe u een ordevoorstel ... Ja, mevrouw Smits, u krijgt echt het woord. Dus, vandaar. Mevrouw Smits u heeft een dringende vraag aan mij?"

De VVD (Mevrouw Smits): “Dank u wel voorzitter. Zou het dan mogelijk zijn om, als we conform uw ordevoorstel het agendapunt ‘wonen’ doorschuiven naar de volgende vergadering, om daar dan ook de notitie – die nu nog geheim is, maar dan niet meer – aan de stukken toe te voegen, zodat we dat dan alsnog allemaal in één keer kunnen bespreken?”

De voorzitter: “Volgens mij, kunt u die altijd toevoegen en – volgens mij – is dat geen probleem. Meneer Velthuisen.”

Renkum Rechttoe Rechtaan (De heer Velthuisen): “Ik wil u complimenteren. Ik ben heel blij dat u mijn voorstel heeft overgenomen.”

Gemeentebelangen (Mevrouw Nijeboer): “Voorzitter, ter interruptie. Als we niet eerst een kwartier hoeven babbelen hierover, hadden we het nog kunnen afmaken.”

De voorzitter: “Volgens mij, doe ik hier een goed ordevoorstel, zoals het hoort. Het gaat mij erom: gaat u daar allen mee akkoord dat we deze agendapunten doorzetten naar 20 december?

En dan ...

[00:34:51]